VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 126 — Vol. XLIX vuosikerta — Sudbury, Ont. — Torstaina, lokak. 28 p. 1965 — Thursday, Oct. 28, 1965

Diefenbaker ennusti vähemmistöhallitusta

Hän oli kuitenkin sitä mieltä, että toryt saavat tilaisuuden muodostaa hallituksen

Toronto. — Sanomalehtimiesten tiedotuksissa kerrottiin tiistaina että konservatiivien johtaja John Diefenbaker oli siirtynyt samana päivänä jatkamaan vaalikampanjaansa Quebecin maakunnassa ilmoitettuaan, että hän on toiveissa päästä muodostamaan vähemmistöhallitus marraskuun 8 päivänä pidettävien liittoparlamentin alahuoneen vaalien jälkeen.

Hän ennusti täällä Queens Parkissa pidetyssä maakunnan lainlaatijakunnan konservatiivisten jäsenien kokouksessa, että hänen johtamansa puolue voittaa 13 edustajapaikkaa Quebecissa, eli viisi enemmän kuin sillä oli viimeisimmässä parlamentissa.

Myöhemmin samana päivänä hänen kerrotaan sanoneen Montrealissa jotta konservatiivit voittavat 20 edustajapaikkaa Quebecin 85:stä vaikka aikaisemmin oli ennustettu jotta puolueen osuudeksi lankeaisi vain 13. Viimeksi mainitun ennustuksen sanotaan tehdyn quebecilaisten viikkolehtien toimesta.

Täällä pidetty konservatiivien parlamentaarikkojen ryhmän kokoukseen ei sallittu ulkopuolisia henkilöitä, mutta yleisesti uskotaan, että hän oli selostanut ontariolaisille konservatiiveille ennustuksensa siitä, että puolue tulisi saavuttamaan uusia vaalivoittoja myös Ontariossa ja samoin yleensä kauttaaltaan Canadassa. Samalla hänen ilmoitetaan olleen sitä mieltä, että mikään puolue ei tule saavuttamaan ehdotonta enemmistöä alahuoneessa — vaikka konservatiivit saavatkin hänen mielestään enemmän ääniä kansallisessa mittakaavassa kuin liberaalit.

Australia ostaa 10 USAn pommittajakonetta

Canberra. — Viikon alussa ilmoitettiin, että Australian hallitus on päättänyt ostaa kymmenen Yhdysvalloissa rakennettua pommittaja-hävittäjälentokonetta ja peruuttaa aikaisemmin Britannialle antaman tilauksensa kahdesta miinantrallaajasta. Kysymyksessä on 10 Skyhawk-mallista lentokonetta, jotka on tarkoitettu ottaa käytäntöön lentotukilaiva Melbournella, joka on päätetty pitää jatkuvasti palveluksessa sen sijaan, että se poistettaisiin palveluksesta kahdeksi vuodeksi, kuten aikaisemmin oli suunniteltu.

Ylähuone hyväksyi kuolemantuomion poistamisen

Lontoo. — Britannian parlamentin yläkamari antoi tällä viikolla lopullisen hyväksymisensä ehdotukseksi laille, missä kielletään kuolemantuomiot Britanniassa. Ehdotuksen puolesta annettiin 169 ääntä 75 lordin vastustaessa sen hyväksymistä.

Ehdotus laiksi tulee vielä esitettäväksi lopulliseen käsittelyyn parlamentin alahuoneessa. Sen odotetaan astuvan voimaan ensi vuoden alussa.

Uuden lakiehdotuksen mukaan kiellettäisiin kuolemantuomioiden langettaminen viisi vuotta kestävän koeajan kuluessa.

Murhasta elinikäiseen vankeuteen tuomittua henkilöä ei voitaisi vapauttaa sisäministeriön toimesta ennenkuin asiasta on neuvoteltu korkeimman oikeuden tuomarin kanssa

Saman lakiehdotuksen mukaisesti tuomion langettava tuomari voi ehdottaa kuinka kauan tuomitun olisi palveltava vankeudessa ennenkuin hän olisi oikeutettu vapauttamiseen.

USA suunnittelee 14-päiväistä Gemini-lentoa

Cape Kennedy. — Yhdysvaltain avaruushallinnon virkailijat ovat ryhtyneet tarmokkaaseen toimintaan siinä mielessä, että ensi joulukuussa voitaisiin lähettää matkalle Gemini VII 14 päivää suunnitellusti kestävälle matkalle. Tiedemiehet ovat olleet kuumeisessa kiireessä tämän yrityksen onnistumisen takaamiseksi, erikoisestikin siitä syystä, että Agena-yritys epäonnistui ja sen yhteyttä aikaansaamaan tarkoitetun miehitetyn Geminin lähtö oli peruutettava.

Agena-raketin lennon epäonnistuminen merkitsi sitä, että Walter Schirra ja Thomas Stafford eivät saaneetkaan ainakaan tällä kertaa tilaisuutta kokeilla olisiko mahdollisuus ottaa välitön yhteys toisen avaruudessa kiitävän maapalloa kiertävän satelliitin kanssa. Miehittämätön Agena on saatujen tietojen mukaan tuhoutunut Atlantin yllä vähän yli kuusi minuuttia sen jälkeen kun se lähetettiin matkalle "maalitauluksi" miehitetylle Gemini-avaruuslaivalle. Yhdysvaltain yrityksen tarkoituksena oli tutkia mahdollisuutta josko voitaisiin järjestää avaruusmatka Kuuhun kahden tai useamman avaruuslaivan yhteistoiminnalla.

Geminin lähemmäksi kaksi tuntia myöhemmin tapahtuvaksi suunniteltu matkalle lähettäminen peruutettiin kun kävi ilmeiseksi, että Agena oli joko räjähtänyt Atlantin yllä tai muuten tuhoutunut.

Kuuban pakolaisten "pelastajat" itse pelastettiin

Key West, Fla. — Yhdysvaltain rannikkovartiosto pelasti viikon alussa 26 miestä ja erään raskaana olevan naisen 10 pienestä aluksesta myrskyisiltä vesiltä Key Westin ja Kuuban välillä. Pelastetut olivat ilmeisestikin matkalla "pelastamaan" muita kuubalaisia pakolaisia. Heidän aluksensa jätettiin ajelehtimaan merellä.

Raaka kohtelu Rhodesian neekeri-mielenosoittajille

Salisbury. — Poliisit käyttivät eilen hyväkseen murisevia poliisikoiria mielenosoituksella olevia neekereitä vastaan, jotka olivat kokoontuneet kaupungin keskiosalla Britannian pääministeri Harold Wilsonin saapuessa tänne keskustelemaan Rhodesian valkoihoisten vallanhaltijoiden aikeista julistaa maa itsenäiseksi ja säilyttää perustuslaki, minkä mukaisesti vain valkoihoisella vähemmistöllä olisi oikeus hallita maata.

Wilson oli saapunut viikon alussa keskustellakseen kysymyksestä mm kansallismielisen Joshua Nkomon kanssa, jonka liikkumisvapautta on rajoitettu.

Se, että oli pidätetty eräs mulattoperhe syytettynä kapinointiin kiihoittamisesta, oli vähältä aikaansaada täydellisen mellakan.

Perheen jäsenet, isä, äiti ja poika, sonnustettiin poliisiautoon näiden huutaessa: "Antakaa takaisin maamme. Tapamme teidät kaikki jos ette niin tee."

Sanomalehtimiehet kertovat, että vähintään neljä henkilöä oli pidätetty poliisien hajoittaessa vihaisien koirien avulla hallitustalon edustalla ollutta mielenosoittajien joukkoa.

Jotkut mielenosoittajat kantoivat tauluja, joihin alkeellisesti käsin maalatuissa sanoissa julistettiin: "Afrikkalaisten on hallittava nyt." "Haluamme maamme — viekää pois (pääministeri Ian) Smith ja peruuttakaa perustuslaki." Toisissa tauluissa neuvottiin Britannian pääministeri Wilsonia: "Yksi mies, yksi ääni Zimbabwessa (Rhodesiassa)."

SMITH EI TULLUT WILSONIA VASTAAN

Salisbury. — Englannin pääministeri Harold Wilson saapui maanantaina Salisburyyn neuvottelemaan Rhodesian pääministerin Ian Smithin kanssa. Wilson koettaa vielä kerran saada Rhodesian luopumaan aikeestaan julistautua yksipuolisesti itsenäiseksi.

Smith ei ollut itse vastassa Wilsonia Rhodesian lentokentällä. Hänen sijastaan Wilsonin toivotti tervetulleeksi Rhodesian apulaispääministeri Clifford Dupont ja kauppa- ja teollisuusministeri George Rudland. Wilsonin seurassa saapui Englannin kansanyhteisöministeri Arthur Bottomley.

Yli 3,000 villisti huutavaa ja tanssivaa afrikkalaista tervehti Wilsonia. Monet heistä kantoivat Englannin lippuja ja heiluttivat Rhodesian vastaisia julisteita.

Jo kolme tuntia ennen Wilsonin koneen laskeutumista sadat afrikkalaiset asettuivat lentokentälle johtavan tien reunoille.

Pääministeri Ian Smith on Rhodesian hallitsevan ryhmän oikeistosiiven painostuksesta antanut julkilausuman, jonka mukaan hän ei edes suostu keskustelemaan yksipuolisesta itsenäisyysjulistuksesta Wilsonin kanssa. Rhodesian pääministeri sanoi, että keskustelujen pääaiheena pitäisi olla ehdotettu sopimus, jolla taattaisiin maan neljän miljoonan afrikkalaisen asukkaan poliittisten oikeuksien lisääntyminen vuoden 1961 perustuslain perusteella.

Wilsonin äkillinen päätös neuvotella Rhodesiassa sekä afrikkalaisväestön että hallituksen edustajien kanssa esti joka tapauksessa Rhodesian yksipuolisen itsenäisyysjulistuksen tapahtumisen jo viikonvaihteessa. Hänellä on silti vaikea tehtävä edessään.

Hänen päätarkoituksenaan on saada keskustelut laajemmalle pohjalle

Hänen odotetaan myös tähdentävän niitä seurauksia, joita yksipuolisella itsenäisyysjulistuksella olisi Afrikan ja Aasian sekä muiden maiden valtuuskuntiin YKssa.

Jos Wilson onnistuu saamaan neuvottelut käyntiin viikon kestävällä Rhodesian-vierailullaan, jää hänen seurassaan matkustava kansainyhteisöministeri Arthur Bottomley Salisburyyn valmistelemaan pohjaa kiistan ratkaisulle.

Rhodesian pääkaupungissa oli rauhallista Wilsonin vierailun aattona mutta monet maan 217,000 valkoihoisesta asukkaasta näyttivät olevan levottomia tulevasta kehityksestä.

13,500 Chilen kaivostyöläistä lakossa

Santiago. — Kaivostyöläiset ryhtyivät lakkoon kahdella suurimmalla Chilen kuparikaivoksella viikon alussa ja kahden muun uskotaan pian lopettavan tuotantonsa. Noin 6,500 työläistä Chuquicamatan kaivoksella ja 7,000 El Tenienten kaivoksella kieltäytyivät suorittamasta lisää töitä. Näiden työläisten lakkoutuminen merkitsee Chilen hallituksen tulojen vähentymistä noin miljoonalla dollarilla päivittäin.

HAASTERYNTÄYSTULOS ON NYT $7,889.14

Alueitten välinen kova kilpailu tulee entistä jännittävämmäksi; Pohjois-Ontario johtaa; B.C. kakkosena, mutta kuinka kauan?

Lehtemme Vapaus ja Liekki saivat jälleen kireän talousaseman helpoittamiseksi toistakymmentä lahjoitusta ja niiden ansiosta hienon yhteissumman $302.00, sekä lisää haasteita ja lahjoituskehoituksia muille sanavapauden ystäville. Suurkiitos lahjoittajat ja haasteiden jatkajat.

Aikaisemmin julkaistut tilastot huomioiden tämä tarkoittaa, että haasteryntäys on tuottanut tähän mennessä $7,889.14 — ja lisää lahjoituksia on odotettavissa. Alin tavoite on tähän mennessä täytetty 112.7 prosenttisesti. (Viimeviikkoinen prosenttiluku oli virheellinen.)

Tämänpäiväistä kokonaistulosta paransi tuntuvasti se kun CSJ:n Sudburyn osasto lahjoitti kassastaan $250.00 toivoen, että kaikki osastot ja seurat sekä yksilöt järjestäisivät kovan loppukirin. Kiitos, toverit.

Alueittenvälinen kova kilpailu näyttää kehittyvän entistä jännittävämmäksi. Pohjois-Ontario on vielä — ainakin toistaiseksi — yksinäinen ylhäisyys johtoasemassa ja British Columbia hyvä kakkonen, mutta Keski-Ontariolla on mahdollisuus, jos töpinäksi pannaan kotialueella, saada B. C. vielä kiinni. Ilolla on todettava myös se, että "kellarissa" olleet lehtialueet ovat näköään ottaneet asiaan kiinni tosimielellä pyrkien alimman tavoitteensa täyttämiseen ja sivuuttamiseen. Sillä tavalla hyvää tulee.

TULOKSET ALUEITTAIN OVAT NYT SEURAAVAT:

	Tavoite	Vapaus	Liekki	Yhteensä	Pros.
Pohjois-Ontario	$1,300.00	$1,876.34	$ 95.67	$1,972.01	151.7
British Columbia	650.00	640.55	221.30	862.05	132.6
Keski-Ontario	1,830.00	2,211.85	194.50	2,406.35	131.5
Manitoba ja Sask.	55.00	47.50	21.30	68.80	125
Alberta	90.00	62.00	42.50	104.50	116.1
Länsi-Ontario	1,500.00	924.10	312.00	1,236.10	82.4
Etelä-Ontario	1,325.00	916.33	121.00	1,037.33	78.3
Quebec	250.00	162.50	16.00	178.50	71.4
U. S. A.		3.00	20.50	23.50	
	$7,000.00	$6,844.37	$1,044.77	$7,889.14	112.7

Lahjoituksia ja haasteita saapui nyt eri puolilta maata seuraavasti:

CSJ:n SUDBURYN OSASTO, Sudbury, Ont. lahjoittaa toisen $250.00 Vapauden ja Liekin talousaseman tukemiseksi ja toivoo, että jokaisen osaston, seuran ja kerhon toimesta otetaan luja loppukiri "rapioitten" kartuttamiseksi.

AUNE LIIKALA, Hearst, Ont. vastaa $1.00 Anna ja Matti Jaakkolan haasteeseen.

ARVO PENTINMÄKI, Sault Ste. Marie, Ont. vastaa $2.00 Kalle Jussilan haasteeseen ja toivoo, että kaikki haasteen saaneet vastaisivat.

EDLA MÖTTÖNEN, Sudbury, Ont. lahjoittaa $2.00.

JACK HAKALA, McKerrow, Ont. lahjoittaa $2.00 Vapaudelle.

H. STROLBERG, CPR:n eläkeläinen, Chase, B. C. vastaa $2.00 mr. ja mrs. E. Puolivälin haasteeseen ja haastaa kaikki toisetkin haasteen saaneet vastaamaan haasteensa.

A. MÄKI, Toronto, Ont. lahjoittaa $3.00 Vapauden ja Liekin hyväksi.

WILHO ALANEN, Nolalu, Ont. vastaa $5.00 saamiinsa haasteisiin.

PAAVO LÄHDE, St. Catharines, Ont. lahjoittaa $3.00 ja haastaa Väinö Hohterin, Sudbury, Ont. tekemään samoin tai paremmin.

MATILDA JA OSCAR REVONIEMI, Lac du Bonnet, Man. lahjoittavat $10.00 Vapauden ja Liekin talousaseman tukemiseksi.

BETTY JA OLIVER YLITALO, Port Arthur, Ont. lahjoittavat $5.00.

WILLIAM MARTIN, Nolalu, Ont. vastaa $2.00 saamiinsa haasteisiin ja haluaa korostaa, että nykyinen tilanne vaatii työläisen tutustumaan monenlaisiin lehtiin, mutta ennenkaikkea hankkimaan itselleen työväenlehden.

HANNA JA MATTI SAARI, Sudbury, Ont. vastaavat $5.00 Vilma ja Eino Lehtolan haasteeseen ja haastavat Nestor Syrenin, Waters Townshipista, Ont.

EINAR BJÖRK, Vancouver, B. C. lahjoittaa $5.00 Vapauden hyväksi ja haastaa kaikki täällä olevat Suomen ruotsalaiset tekemään samoin tai paremmin.

KALLE HONKANEN, Beaver Lake, Ont. vastaa $2.00 Joonas Kiven haasteeseen ja haastaa Sulevi Särkiojan Beaver Lakelta jatkamaan haastetta.

ARTHUR NAKKILA, Toronto, Ont. vastaa $3.00 Wm. Kähärän haasteeseen Vapauden ja Liekin hyväksi.

Tässä katsauksessa	$ 302.00
Aikaisemmin Vapaudessa julkaistu	6,542.37
	6,844.37
Liekin lahjoitukset	1,044.77
Yhteensä	$7,889.14

Ylioppilaat protestoivat korkeiden opetuskustannuksien johdosta

Toronto. — Tuhannet ylioppilaat kautta Canadan osallistuivat eilen mielenosoituksiin, joissa he protestoivat sen johdosta, että heiltä vaaditut lukukausimaksut ovat heidän mielestään liian korkeat.

Canadian Union of Students Canadan opiskelijain unioni) oli läheisessä yhteistoiminnassa noin neljänkymmenen yliopiston kanssa tämän hankkeen toteuttamisessa kansallisena opiskelijain päivänä.

Mielenosoittajat järjestivät paraateja, ylimääräisiä opetusistuntoja, joukkokokouksia ja esittävät ehdotuksiaan erinäisille hallituksille.

Ylioppilaat tavoittelevat sitä, että poistettaisiin kaikki lukukausimaksut sekä jotta keneltäkään ei voitaisi kieltää keskikoulutuksen jälkeen tapahtuvan opintojen jatkaminen taloudellisista, yhteiskunnallisista ja psykoloogisista syistä.

VIIME TIEDOT

Lontoo. — Eilen Lontoon sumun peittämällä lentokentällä tapahtuneessa onnettomuudessa ilmoitetaan 36 ihmisen menettäneen henkensä kun Vanguard-mallinen matkustajalentokone yritti kolmannen kerran laskeutumista kiitoradalle. Tiedotuksissa sanotaan, että lentokoneen osia löydettiin pitkin kiitoradan mittaa.

Brasilia. — Presidentti Humberto Castello Branco julisti eilen, että maan kaikkien puolueiden poliittinen toiminta on lakkautettava ja että hänellä itsellään on oikeus julistaa voimaan poikkeuslaki jos hän katsoo sen tarpeelliseksi.

Washington. — Hanover kauntin, North Carolinan, sheriffi Marion W. Millis sanoi todistaessaan epäamerikkalaisuutta tutkivan komitean edessä, että hän ja kuusi hänen apulaistaan oli liittynyt Ku Klux Klan-järjestöön v. 1963 siinä mielessä, että he voisivat pitää silmällä mainitun järjestön toimintaa. Millis oli alkaimmin kieltänyt, että hän ja hänen apulaisensa olisivat liittyneet KKKn.

Toronto. — St. Michaels Collegen opiskelijat äänestivät pitämässään foorumissa eilen siitä mitä canadalaisissa poliittisissa puolueita he suosivat. Tulos 373 opiskelijan äänestyksessä oli se, että liberaaleille suosiotaan osoittavia oli 188, uusdemokraattien puolesta 157, konservatiivien 19 ja 9 osoitti suosiotaan social crediitille. Yksikään foorumin osallistuneista ei ole vielä äänestysiässä.

Äitinsä yrityksistä huolimatta poika kuoli "rautakeuhkoissa"

Nashville, Tenn. — Yhdentoista vuoden ikäinen nashvilleläinen poliotautia sairastava poika kuoli tiistaina "rautakeuhkossa" huolimatta hänen äitinsä yrityksistä pitää poikansa hengissä.

Lääkärien selostuksen mukaan poika oli kuollut keuhkokuumeeseen. Hän oli sairastanut poliota sitten v. 1959.

Tapahtumaan liittyy kuitenkin se, että sähköllä toimivan rautakeuhkon toiminta oli keskeytynyt kun mrs. Helen Barrettin taloon sähköä varustava yhtiö oli katkaissut sähkövoiman uskoen, että talossa ei ollut asukkaita, sillä aikaisemmat asukkaat olivat lähteneet sieltä kolmisen kuukautta aikaisemmin.

Kun äiti huomasi, että mekaaninen laite ei enää toiminutkaan sähkövoimalla hän ryhtyi käyttämään sitä käsivoimin.

Kloorilotjan nostamista suunnitellaan; sen yhteydessä vaara

Baton Rouge, La. — Baton Rougen asukkaita on kehoitettu vapaaehtoisesti lähtemään kaupungista silloin kun nostetaan Mississippin joen pohjasta kuolettavalla kloorilla lastattu lotja, joka hukkui jokeen viime syyskuussa hirmumyrsky Betsyn raivotessa, ilmoittivat viranomaiset tiistaina.

Viiden mailin säteellä asuville henkilöille annetaan 48 tunnin varoitus lotjan nostamisesta. Lotjalla on 600 tonnia klooria neljässä säiliössä paineen alaisena, joka paine on tarpeellinen pitämäseen kloori nestemäisessä muodossa. Jos säiliöt sattuisivat repeytymään, niin syntyisi myrkyllinen kaasupilvi.

Kaikkialla sitä mieltä, että Kiinalle edustajapaikka YKssa

Toronto. — Liittohallituksen kauppaministeri Mitchell Sharp, joka on useamman kerran neuvotellut Kiinan kanssa Canadan ja sen välisistä vehnäkaupoista ja Uuden demokraattisen puolueen johtaja T. C. Douglas ovat molemmat sitä mieltä, että Kiinalle tulisi suoda Canadan taholta diplomaattinen tunnustus ja sallittava sen ottaa edustajapaikkansa Yhdistyneissä Kansakunnissa.

Sharp sanoi, että hänen mielestään täten annettaisiin panos maailman rauhan puolesta.

Douglas sanoi eilen puhuessaan Saskatoonissa, että hän on mielissään sen johdosta, että on tiedotettu uudesta vehnäkaupasta Kiinan kanssa. Sharp ilmoittanee lähemmin tästä kaupasta puhuessaan Winnipegissa tänään.

Douglas tähdensi, että ilmoitus kaupasta tuo esille "miltei tekopyhäisen" niin pääministeri Pearsonin kuin oppositiojohtaja Diefenbakerinkin suhtautumisen asiaan.

"He kerskuvat huomattavassa määrässä siitä, että näitä vehnäkauppoja Kiinan kanssa tehdään, mutta samalla jatkavat sitä myyttiä, että Kiinaa ei ole olemassakaan . . ."

Kun häneltä kysyttiin näistä asioista Torontossa pidetyssä kokouksessa kauppaministeri Sharp sanoi, että hänen henkilökohtainen mielipiteensä oli se, että Kiina olisi tunnustettava ja että sille olisi suotava tilaisuus ottaa paikkansa YKssa. Hän sanoi ettei hän voinut puhua hallituksen puolesta tämän asian yhteydessä.

Hän oli lisäksi sitä mieltä, että jos Kiinan sallittaisiin ottaa edustajapaikkansa YKssa, niin silloin olisi ryhdyttävä järjestelyihin, joiden mukaisesti varattaisiin edustajapaikka myös "kansalliselle Kiinalle", eli Chiang Kai-shekin Formosalle.

Konservatiivien maatalousasiaintuntija Alvin Hamilton sanoi radiohaastattelussa, että Canadan tulisi pitää Kiinaa pysyväisenä vehnämarkkinaan ja ilmoittaa siitä mielipiteestä Kiinalle.

Jos Kiina saisi osakseen vakautuneet suhteet toisiin maihin, niin silloin sillä olisi mahdollisuus myydä tuotteitaan ulkomaille, sanoi Hamilton.

Kysymys herätettiin myös United Nations-yhdistyksen järjestämässä kokouksessa, johon oli kutsuttu kaikkien puolueiden ehdokkaita puhumaan.

Uuden demokraattisen puolueen ehdokas York Centressa Val Scott oli myös samaa mieltä, että Kiinalle olisi annettava edustajapaikka YKssa. York South vaalipiirissä liberaalien ehdokkaaksi nimitetty Marvin Gelber sanoi, että YK ilman Kiinaa on tehottomampi mitä se voisi olla, mutta kysymys on monisäkeinen.

North Yorkin vaalipiirissä pidetyssä vaalikokouksessa uusdemokraattien ehdokas Fred Young saattoi naurunalaiseksi liberaalisen hallituksen siitä, että se oli "kieltäytynyt tunnustamasta kommunistisen maailman olemassaolon".

Johtavimmat liberaaliset ja konservatiiviset ehdokkaat olivat kuitenkin sitä mieltä, että näiden asioiden käsittelyn yhteydessä on puolustettava Yhdysvaltain kannanottoa esimerkiksi Vietnamiin nähden.

Teen, kahvin ja limonaadin hinta 15 senttiin

Toronto. — Seitsemän Toronton keskikaupungin ravintolaa on ilmoittanut, että ne luopuvat kannasta jotta teetä, kahvia, limonaadia ja maitoa olisi myytävä korkeintaan 10 sentin hinnasta. Nämä ilmoittivat tällä viikolla, että näistä juomista peritään tästä lähtien kysymyksessäolevissa ravintoloissa 15 senttiä.

Nämä ravintolat väittivät yhteisesti antamassaan julkilausumassa, että ne olivat pakoitettuja tähän toimenpiteeseen jatkuvien hankintahintojen korotuksien takia. Kysymyksessäolevat ravintolat sijaitsevat pääasiallisesti Yonge- ja Baykatujen varrella keskikaupungilla ja lähiseuduilla.

Palovakuutusrikostutkimus siirtymässä myös Ontarioon

Asiakirjoja ja tilikirjoja takavarikoitu

Toronto. — Quebecin maakunnassa aikaisemmin alkeellisesti paljastuneen murhapolttoliigan tutkiminen siirtyi tiistaina myös Ontarioon poliisien ja tilintarkastajien suorittaessa ratsian neljän liikelaitoksen liikehuoneistoon ja näiden johtajien koteihin. Kysymyksessä oli kaikkiaan kymmeneen rakennukseen suoritetut ratsiat.

Jokaisessa tapauksessa takavarikoitiin poliisin toimesta asia- ja tilikirjoja.

Poliisilaitoksen varapäällikkö Joseph Thurston sanoi, että ratsiat oli suoritettu sen jälkeen kun oli viime helmikuusta lähtien suoritettu tutkimuksia siitä, että oli mahdollisesti tapahtunut epäoikeutettuja vararikkoutumisilmoituksia, toimitettu murhapolttoja, ryöväyksiä ja valheellisesti vaadittu vakuutuskorvausta.

Apulaispoliisipäällikkö kieltäytyi nimittämästä kysymyksessäolevia yhtiöitä ja yksilöitä, mutta kun häneltä kysyttiin josko näiden ja Quebecin maakunnassa tapahtuneiden samankaltaisten tapauksien välillä oli olemassa mitään yhteyttä, hän myönsi, että sellainen yhteys on olemassa.

Hän lisäsi, että poliisilaitoksella ei ollut vielä silloin mitään varmoja todistuksia siitä, että olisi tapahtunut mtiään lain suojattomia vararikkotapauksia, vaan tyytyi sanomaan, että siitä voidaan saada todistukset sen jälkeen kun on tarkistettu kysymyksessäolevien yhtiöiden tilikirjat.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917

EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI

TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264

Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada. Mailing Address: Box 69

Advertising rates upon application, translation free of charge.

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.

Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

TILAUSHINNAT:

Canadassa: 1 vk. $9.00, 6 kk. $4.75, 3 kk. 2.75
USA:ssa 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25
Suomessa: 1 vk. 10.50, 6 kk. 5.75

Hirvittävä "oikeuspäätös"

Uutistiedoissa kerrotaan, että Nobelin rauhanpalkinnon omaaja, Rev. Martin Luther King lopetti suunniteltua aikaisemmin Pariisin vierailunsa palatakseen takaisin Yhdysvaltain etelävaltioihin kun 21-vuotias Ku Klux Klanin jäsen, Collie Leroy Wilkins vapautettiin perjantaina murhasyytöksestä.

Kokonaan valkoihoisista miehistä muodostettu valamiehistö ilmoitti vajaan kaksi tuntia kestäneen "harkintansa" jälkeen, että mr. Wilkins, jonka asiaa käsiteltiin ensimmäisen kerran jo toukokuussa, on muka syytön Haneyvillen lähellä olevalla maantiellä viime maaliskuussa tapahtuneeseen rouva Viola Liuzzon murhaan.

Oikeudessa kuultiin yhtenä tärkeimpänä todistajana FBI:n asiamiestä, 35-vuotiasta Gary Rowea, joka oli Wilkinsin ja kahden muun henkilön kanssa samassa autossa, mistä kuolemanlaukaukset ammuttiin rouva Liuzzon autoon. Hän sanoi Wilkinsin ampuneen rouva Liuzzon heidän ohittaessaan hänen (Liuzzon) auton. Toisaalta Wilkinsin puolustusasianajaja oli kuitenkin tuonut paikalle "todistajan", joka väitti, että Wilkins oli silloin noin sadan mailin päässä ampumapaikalta.

Valamiehistön "syytön" lausuntoa tervehdittiin vilkkain suosionosoituksin ja näiden "kättentaputtajain" joukossa oli kaksi muuta klaanin jäsentä — 42-vuotias Eugene Thomas ja 41-vuotias William Orville Eaton —, jotka edellämainitun mr. Rowen kertoman mukaan olivat siinä autossa, mistä Wilkins ampui rouva Liuzzon kuoliaaksi.

Tämän hirtehisempää näytöstä ei oikeusistunnossa voida luultavasti järjestää silloin kun on kysymys kansalaisoikeuksien puolustajan, nuoren äidin kylmäverisestä murhasta ilman minkäänlaista tekosyytä!

MITEN SE ON MAHDOLLISTA?

Tässä yhteydessä tulee pakosta mieleen, miten on mahdollista, että "vapaan maailman" johtajana esiintyvän Yhdysvaltain oikeusistunnossa voi tapahtua näin pöyristyttävä "oikeusmurha".

Helppo ja yksinkertainen vastaus olisi luultavasti "selitys", että mitä voi valtiovalta yleensä ja oikeuslaitos erityisesti kun valamiehistö antaa asiasta "syytön" lausunnon.

Mutta tämä väitös ei tietenkään pidä vettä alkuunkaan. Vika ei ole jury-oikeusistuimissa yleensä, vaan siinä, miten juryt Yhdysvaltain etelävaltioissa muodostetaan. Emme luonnollisestikaan ole niin sinisilmäisiä, että luulisimme tai toivoisimme kaikki juryt ehdottomasti erehtymättömiksi. Mutta kun asia on siten, kuten USAn kansalaisvapauksien yksi tunnetuin puolustaja, Rev. Martin Luther King sanoi, että etelävaltioissa ei ole saatu todistetuksi "syylliseksi" yhtään ainoata kansalaisvapauksien puolustajain murhaajaa, niin silloin on kysymys jostakin vallan muusta kuin jonkun juryn mahdollisista "virheestä". Kysymys on kerta kaikkiaan järjestelmästä, jonka puitteissa valkoisen rodun herrasvaltaa tukevat terroristit ovat lain ja oikeuden yläpuolella.

USAn JURY-TUOMIOISTUIMET

Kuten tiedetään jury- eli valamiesoikeuslaitos on kotoisin Englannista. Sen tarkoituksena on taata — pankaamme tämä merkille — että henkilö tulee tuomituksi vertaistensa toimesta. Tämä periaate on kirjoitettu myös Yhdysvaltain perustuslakiin tarkoituksella, että asianomaisen henkilön kumppanit eli "associates" ovat taipuvaisempia oikeudenmukaisuuteen kuin tuomarit ja muut virkailijat. Yhdysvalloissa on ainakin kolme eri lajia jurya: Kuolemansyitä tutkiva (coroners) jury; suur- eli grand-jury, jonka tehtävänä on päättää, onko aiheellista nostaa oikeuskuulustelu k.o. henkilöä vastaan tehdyistä syytöksistä tai eikö ole ja n.s. tosiasioita käsittelevä petit-jury, jonka päätös on asiallisesti puhuen lopullinen. Esim. murhatapauksen yhteydessä petit-jury — tavallisesti 12 henkilöä — saa ratkaistavakseen, onko syytetty syyllinen tai eikö ole ja tuomari langettaa sitten rangaistuksensa tai vapautuspäätöksensä juryn lausunnon pohjalla. Toisaalta on kuitenkin säädetty, että tuomarin pitäisi estää petit-juryyn nimittämästä ketään, jolla on ennakkoluuloja syytettyä ja joka on puolueellinen lakien toimeenpanosta.

Tällainen petit-jury vapautti nyt Wilkinsin rouva Liuzzon murhasyytöksestä.

Mutta asiallisesti puhuen tältä jurylta ei voitu odottaakaan muuta kuin vapauttamislausuntoa, sillä kaikki kortit oli seattu alusta pitäen murhamiehen hyväksi.

Jury- eli valamiesoikeuslaitoksen pitäisi taata, että henkilö tulee tuomituksi "vertaistensa" toimesta. Mutta vaikka murhattu oli nainen ja murhasta syytetty mies, ja vaikka Alabamassa on uskottavasti noin 50—50 naisia ja miehiä, Wilkinsin asiaa käsittelemään muodostettu jury koostui yksinomaan miehistä — nimenomaan valkoihoisista miehistä, jotka etukäteen myönsivät olevansa ennakkoluuloisia — siis juryn jäseniksi kelpaamattomia — sikäli, että heidän mielestään mustaihoiset ihmiset eivät ole tasavertaisia valkoihoisten rinnalla.

Mahdollisesti ko. jurya muodostettaessa seurattiin joten kuten lain kirjainta. Mutta jos otetaan huomioon Alabamassa valkoihoisten keskuudessa vallitseva suuri ennakkoluulo neekereitä vastaan, silloin nähdään, että käytännöllisestä kannalta oli melko vaikeata muodostaa sen puolueellisempaa jurya mr. Wilkinsin hyväksi, kuin mitä nyt tarkoituksellisesti tai tarkoittamatta muodostettiin.

Jos tarkoitus ja päämäärä ei olisi ollut murhamiehen hyväksi puolueellisen juryn muodostaminen, niin miten siten selitetään se, ettei jurysta löytynyt ainoatakaan neekeriä? Jury- eli valamiesoikeuden tarkoituksena on taata, kuten ylempänä jo huomioidaan, että henkilö tulee tuomituksi vertaistensa toimesta. Virallisesti Yhdysvaltain neekerien pitäisi nyt presidentti Johnsonin äskettäin allekirjoittaman lain mukaan olla tasa-arvoisia kansalaisia muiden amerikkalaisten rinnalla. Tältä pohjalta ei siis ole mitään laillista estettä, miksi neekereitä ei voitu nimittää viime toukokuussa tai nyt Wilkinsin asiaa käsittelemään nimitettyyn valamiehistöön. Toisaalta on muistettava, että Meksikonlahden rannalla sijaitsevan Alabaman osavaltion noin 3-miljoonaisesta väestöstä on 36% neekereitä. Yksistään suhteellisuusteorian pohjalla olisi luullut, että näin tärkeässä oikeuskuulustelussa, minkä pohjana on neekeriväestön oikeuksien tunnustaminen muiden amerikkalaisten rinnalla, olisi juryyn nimitetty edes yksi tai kaksi neekeriä, vaikka ei väestömäärän mukaan vallan kolmannesta olisikaan vielä kelpuutettu neekereistä.

Jos ei rouva Liuzzon murhaajia saateta edesvastuuseen kauheasta rikoksestaan, silloin annettanee muulle maailmalle anteeksi ihmettely, miksi ei Yhdysvalloissa myönnetä virallisesti erikoista tapporahaa neekerien ja neekerien puolustajien murhaamisesta?

Kim Il Sug kehoittaa USAta pois E-Koreasta

Pyongyang. — Pohjois-Korean pääministeri Kim Il Sung sanoi arabialaiselle journalistien ryhmälle, että suurimpana esteenä Korean yhdistämisen tiellä on Etelä-Koreassa olevat amerikkalaiset sotajoukot.

"Yhdistymisen perusehtona on se, että amerikkalaiset sotajoukot vedetään pois Etelä Koreasta", hän sanoi.

"Me katsomme, että Korean yhdistyminen pitäisi tapahtua rauhallisella tavalla, itsenäisyyden ja demokrattisten periaatteiden puitteissa ilman mitään ulkomaalaista sekaantumista asiaan.

"Mikäli Yhdysvaltain imperialistit ja Etelä-Korean hallitsijat vastustavat yhtenäisen Korean muodostamista vapaitten ja demokraattisten vaalien puitteissa, me ehdotamme väliaikaisia liittoja yhteisten polttavien ja kiireellisten kysymysten ratkaisemiseksi sekä yhdistymisen toteuttamista askel askeleelta.

"Huojentakaamme, vaikka vain hiukan, maan jakamisesta kansakunnalle koituneita taakkaa, me ehdotamme kulttuurista ja taloudellista kanssakäymistä Pohjois- ja Etelä-Korean välillä.

"Me tarjoamme myös materiaalia ja välineitä, joita tarvitaan tuhoutuneen ekonomian jälleenrakentamiseksi Etelä-Koreassa ja lupaamme ottaa Etelä-Korean työttömät Pohjois-Koreaan sekä varata heille työtä ja huolehtia Etelä-Korean kaupunkien kaduilla harhailevista orvoista.

"Mutta Yhdysvaltain imperialistit ovat miehittäneet Etelä-Korean ja he, yhdessä etelä-korealaisten renkiensä kanssa vastustavat näiden oikeutettujen ehdotusten toteuttamista."

Kysymykseen, mitä hän ajattelee sosialististen maiden välisestä aatteellisesta kiistasta, pääministeri Kim Il vastasi:

"Vaikka sosialistisessa leirissä on nykyään erimielisyyksiä, sosialistiset maat tulevat taistelemaan yhdessä imperialismia vastaan sekä sosialismin ja kommunismin voiton puolesta.

"Mikäli on puhe meistä, me tulemme olemaan lujassa yhteydessä kaikkien sosialististen maiden kanssa tehostamalla yhteistä taistelua imperialismia vastaan kansojen vallankumousasian puolesta."

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Mandy Kangas, Kirkland Lake, Ont., täyttää sunnuntaina, lokakuun 31 pnä 70 vuotta.

Anna Tuomi, Edmonton, Alta., täyttää maanantaina, marraskuun 1 pnä 87 vuotta.

Elma Lahti, Hanmer, Ont., täyttää tänään, lokakuun 28 pnä 83 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Kysymyksiä ja vastauksia

Kysymys: Pyydän kysyä, voisiko Vapaus ennen vaaleja ilmestyvissä numeroissaan valistaa lukijoita selostamalla lähemmin Uuden demokraattisen puolueen NDPn ehdokkaiden ohjelmaa Nickel Beltin ja Sudburyn äänestysalueilla sekä samalla tutustuttaa äänestäjiä lähemmin heihin, mainitsemalla useammassa numerossa heidän nimensä.

Äänestäjää ei ensinkään auta vaikka hän kuinka hyvin tietäisi puolueen ohjelman, jos hän ei äänestyspaikalla tiedä ehdokkaan nimeä.

Pyydän tätä toimenpidettä Vapaudelta siksi koska ainakaan tähän asti ei ole sanottu puolueen vaalimainostuksia näkynyt täällä sivukylissä joissa kuitenkin asuu huomattava määrä puolueen äänestäjiä. Mahdollisesti puolueen virkailijat eivät tämän tärkeyttä huomaa, mutta katson Vapauden velvollisuudeksi, ainakin tässä kotipaikka-alueella, tehdä tällaisen palvelun lukijoilleen ja kannattajilleen — nyt ennen vaaleja. — H. E.

Vastaus: — Kuten tiedetään, Vapaus on puolueen ilmaissut vastustavansa vanhoja puolueita ja kannattavansa edistysmielisten ehdokkaiden, siis ennenkaikkea Uuden demokraattisen puolueen ehdokkaiden valintaa marraskuun 8 pn vaaleissa. Tätä on myös antanut uutispalstoillaan tilaa sekä Nickel Beltin että Sudburyn alueen ehdokkaille. Siitä huolimatta katsomme velvollisuudeksemme nyt merkki 'H. E:n' suosittelemalla tavalla antaa lukijakunnalle mahdollisimman paljon asiatietoja Uuden demokraattisen puolueen ehdokkaista. Sudburyn vaalipiirissä on NDP:n (Uuden demokraattisen puolueen) ehdokkaina valtuusmies Bud Germa ja Nickel Belt vaalipiirissä Norm Fawcett.

Vietkong pyytää poliittista ja myös lääkeapua

Helsinki. — Viime viikon keskiviikkona radikaalisten ylioppilasyhdistysten vaaliliiton Capitolissa järjestämässä tiedotustilaisuudessa oli altavastaajana Etelä-Vietnamin kansallisen vapausrintaman vt. Moskovanlähettiläs Nguen Wang Dong.

Neljän ylioppilasyhdistyksen järjestämä tilaisuus oli lähes sataprosenttisesti opiskelijoista koohtunut.

Alustuspuheessaan Nguen Wang Dong totesi, ettei Etelä-Vietnamissa ole ollut rauhaa viimeiseen 20 vuoteen ja että Geneven sopimuksen yritys olosuhteiden normalisoimiseksi viimeistään v. 1956 sortui USAn joukkojen maahan tuloon. Etelä-Vietnamista on 4/5 vapautusrintaman käsissä ja 10 miljoonaa sen 14 miljoonasta asukkaasta asuu vapautetuilla alueilla.

USA turvautuu hyökkäyssodassaan tavanomaisten keinojen lisäksi mm. myrkkyihin ja napalmiin, Nguen Wang Dong sanoi, viitaten USAn viime syyskuun 22 pnä antamaan ilmoitukseen myrkkyjen käytöstä Etelä-Vietnamissa. USAn hyökkäyksen voimistumisesta huolimatta vapautettu alue ei ole pienentynyt, hän sanoo todeten USAn miehistötappioiden kasvaneen vuosi vuodelta. V. 1961 ne olivat vain 32 miestä, mutta tänä vuonna USA on menettänyt 6 ensimmäisen kuukauden aikana jo 2,270 miestä. Lähettiläs Dong vakuutti, että amerikkalaiset eivät onnistu saamaan aloitetta käsiinsä. Hän esitti myös Vietkongin vaatimukset USAn hyökkäysten lopettamisesta, Geneven sopimuksen kunnioittamisesta ja Vietkongin osallistumisesta Etelä-Vietnamin kysymyksen poliittiseen ratkaisuun.

Pekingsuhteisiin (erikoissuhteisiin ja "tuulen väriin") vastatessaan lähettiläs Dong sanoi, että Vietkongilla ei ole mitenkään erikoisen läheisiä suhteita Kiinaan. Sen ohjelmassa on maan riippumattomuus ja puolueettomuus.

Kysymykseen maan tarvitsemasta avusta lähettiläs Dong korosti poliittisen ja moraalisen avun tarvetta. Materiaalisesta avusta hän sanoi, että Vietkong tarvitsee lääkeaineita, erilaisia sairaala- ja leikkausvälineitä.

Maailman turuilta

ISÄ-NOEL SORTUI KAUNEUSKUNINGATTAREEN

Ceylonilla asuva roomalaiskatollinen pappi, isä Noel Crusz, on kääntynyt paavin puoleen saadakseen mennä naimisiin 28-vuotiaan kauneuskuningattaren kanssa. Manel de Silva kruunattiin miss Ceyloniksi vuonna 1958 ja hän otti osaa Miss Universun-kilpailuihin samana vuonna.

Isä Crusz sanoi haluavansa jäädä kirkon palvelukseen maallikkoveljenä, jos hän saa vapautuksen selibaatista. Hän sanoi myös tahtovansa päästä siitä ristiriitaisesta tilanteesta, jonka hänen velvollisuutensa pappina ja hänen "miehiset tunteensa" ovat saaneet aikaan. Hän katsoi katolisen kirkon selibaattilain olevan luonnottoman.

Isä Crusz on tunnettu ohjelmistaan Ceylonin radiossa. Hän on lisäksi tuottanut muutamia elokuvia.

NUDISTIT NÄYTTELEVÄT ITSEÄÄN TURISEILLE

Pont-Saint - Esprit, Ranska (UPI)

Rhonen varrella sijaitsevan Pont-Saint-Esprit-nimisen kaupungin valtuusto on ryhtynyt toimenpiteisiin nudisteja vastaan, jotka ovat ottaneet tavakseen näytellä itseään turisteille Ardechen piirikunnassa.

Nudistien kerrotaan kiipeävän Ardesce-joen rannalla sijaitseville kallioille, josta heidät voidaan havaita pitkän matkan päästä. Kaupungin valtuuston mukaan yli 200 turistia saapuu päivittäin katselemaan nudisteja, jotka joskus järjestävät 'moraalinvastaisia kohtauksia".

Kaupunginvaltuusto teki päätöksen, jonka nojalla santarmit lähetettiin hajoittamaan pahennusta herättävät nudistisiirtolat.

ROUVA LUULTIIN SORSAKSI

Sorsastavan rouvan takamuksiin ammuttiin haulipanos Hailuodossa äskettäin. Alaskassa asuva 25-vuotias rouva Terttu Yrjänä oli saapunut viettämään kesälomaansa kotiseudulleen Hailuotoon. Sorsastuksesta kiinnostuneena hänkin oli lähtenyt jahtiin. Eräs toinen sorsastaja erehtyi luulemaan rouva Yrjänää sorsaksi ja laukaisi haulipanoksensa tämän istumalihaksiin ja jalkoihin. Rouva kuljetettiin lentokoneella Oulun lääninsairaalaan, josta hän kuitenkin sidonnan jälkeen pääsi kotisaarelleen takaisin.

ENKELEITÄHÄN MIEHET OVAT

Lontoo, (STT—Reuter.

Vaimon selän hierominen lumella tämän ollessa kuumassa kylvyssä ei riitä avioeron syyksi, totesi muuan lontoolainen tuomari.

Pätevä eron syy ei myöskään ole kylmän veden pärskimininen vaimon päälle, tämän pelotteleminen kiivaalla ajolla tai hänen valokuvaamisensa alastomana, sanoi tuomari, joka hylkäsi 31-vuotiaan Janet Carringtonin miehensä harjoittaman pahoinpitelyn vuoksi pyytämän eron.

Tilatkaa Vapaus!

L-SAKSAN KAUPPATASE

Edulliset korkeasuhdanteet Länsi-Saksan ulkomaankaupassa näyttävät olevan nopeasti muuttumassa passiiviseen suuntaan. Tunnettuahan on, että Länsi-Saksalla on ollut vuodesta toiseen huikea vientiylijäämä ulkomaankaupassa. Se on ollut aktiivinen käytännöllisesti katsoen jokaisen maan kanssa. Vain USA on muodostanut poikkeuksen. Pääasiassa Länsi-Saksan suuret aseostot US-A:sta ovat aiheuttaneet huomattavaa tuontivoittoisuutta. Kuluvana vuonna suuri perinteellinen vientiylijäämä on ollut häipymässä olemattomiin ja koko vuoden kauppatase saattaa muodostua jopa vajaukselliseksi.

Viime kesäkuussa Länsi-Saksan kauppatase osoitti ensimmäisen kerran vajausta 307 miljoonan D-markan arvosta. Useimmat Länsi-Saksan lehdet ja taloudelliset asiantuntijat kiirehtivät tällöin selittelemään, että kysymyksessä oli "tilastoharha", joka korjaantui nopeasti. Heinäkuu osoitti jälleen lievää ylijäämää, mutta elokuussa kauppatase muuttui passiiviseksi ja pari päivää sitten valmistuneista tilastoista ilmenee, että syyskuukin osoitti 251 miljoonan D-markan arvosta vajausta.

Kuluvan vuoden kolme vajauksellista kuukautta eivät kuitenkaan ilmaise vielä sitä jyrkkää muutosta joka Länsi-Saksan kauppataseessa on tapahtunut koko tammi—syyskuun osalta. Mainittuna aikana Länsi-Saksan vienti tosin kasvoi viime vuodesta 10,2%, mutta tuonti lisääntyi samanaikaisesti 22%. Viime vuoden syyskuun lopussa Länsi-Saksan kauppatase osoitti 5 miljardin D-markan vientiylijäämää. Kuluvan vuoden syyskuun lopussa se oli supistunut 0,6 miljardiksi D-markaksi.

Tällaista kehitystä on osannut ennakoida vain harva länsisaksalainen talousmies tai lehti. Die Welt-lehti omisti asialle erään alan harvoja artikkeleitaan ja otsikoi sen: "Liian paljon tuontia". Lehti kommentoi tuontiylijäämää selittäen mm. että tämä on aiheuttanut shokin niille, jotka ovat pitäneet luonnollisena mukaisena Länsi-Saksan pysyvää vientiylijäämää. Lyhyellä tähtäimellä katsottuna tuontiylijäämä hillitsee ylikuumenneita suhdanteita, mutta ajan mittaan liittotasavallalla ei ole kuitenkaan varaa mihinkään kauppataseen vajaukseen, kirjoitti lehti. Vähän aikaisemmin Länsi-Saksan teollisuusliiton johtaja Fritz Berg antoi lausunnon, jossa hän mainitsi mm. että vain aktiivinen kauppatase voi turvata Länsi-Saksan jatkuvan taloudellisen nousun ja täystyöllisyyden. Molemmat lausunnot pitävät varmasti paikkansa. Hyvin merkittävältä ja jopa ratkaisevalta osalta Länsi-Saksan "taloudellinen ihme" on tapahtunut sen kauppakumppanien kustannuksella, jotka ovat ostaneet Länsi-Saksasta enemmän kuin mitä Länsi-Saksa on ostanut niiltä.

Tällaisen kehityksen valossa on mitä todennäköisintä, että Länsi-Saksa tulee vastaisuudessa pyrkimään tuontinsa supistamiseen ja vientinsä edelleen nostamiseen. Tämä on syytä panna erityisesti merkille Suomessa. Suomen ja Länsi-Saksan kauppahan on osoittanut 10-vuotiskauden 1955—64 aikana joka vuosi Länsi-Saksalle suurta vientiylijäämää; että siitä on kertynyt yhteensä 2,046 miljoonan nykymarkan vajaus kauppataseisiimme. Ja kuluvan vuoden tammi—elokuussakin tätä vajausta on kertynyt lisää 355 miljoonaa markkaa.

Suomelle Länsi-Saksan vientiylijäämän häipyminen merkitsee uusia vaikeuksia. Kuluvan vuoden kehityksen valossa ei ole toiveitakaan, että Länsi-Saksa lisäisi ostojaan Suomesta. Päinvastoin on odotettavissa ehkä rajoituksia Suomen viennille samanaikaisesti kuin Länsi-Saksa yrittää yhä paisuttaa omaa vientiään Suomeen. — Kras.

Kansainvälinen jännitys heijastuu NKPn lokakuun tunnuksissa

Moskova. — Kiristynyt kansainvälinen tilanne on painanut oman leimansa Neuvostoliiton kommunistisen puolueen keskuskomitean hyväksymiin Lokakuun vallankumouksen 48 vuosipäivän tunnuksiin, jotka maanantaina saatettiin julkisuuteen Moskovassa.

Amerikkalaisten imperialistien hyökkäyksen lopettaminen Vietnamissa ja Länsi-Saksan ydinaseistautumisen ehkäiseminen ovat tämän vuoden keskeisinä ulkopoliittisina tunnuksina.

Kiinan kansantasavallan työtätekeville kohdistettu tervehdys on aakkos-järjestyksestä poiketen kohotettu etutilalle ulkomaiden tervehdysten joukossa. Sen jälkeen seuraavat muut sosialistiset maat aakkosjärjestyksessä.

Kiinalle osoitettu tervehdys kuuluu: Veljellinen tervehdys sosialismia rakentavan Kiinan kansantasavallan työtätekeville. Eläköön Neuvostoliiton ja Kiinan suurten kansojen yhteenliittyneisyys taistelussa imperialismia ja kolonialismia vastaan sosialismin, rauhan ja kansallisen riippumattomuuden puolesta.

Sosialististen maiden jälkeen tulevat Yhdistyneelle Arabitasavallalle, Algerialle, Birmalle, Guinealle ym. osoitetut tervehdykset ja seuraavina tervehdykset eräille suuremmille maille, mm. Intialle ja Indonesialle.

51. tervehdys on osoitettu Suomelle, se kuuluu: Lämmin tervehdys Suomen kansalle. Lujittukoot ja kehittyköön hyvät, ystävälliset naapurisuhteet Neuvostoliiton ja Suomen tasavallan kansojen välillä.

Sisäpoliittiset tunnukset keskittyvät tänä vuonnan teollisuuden ja maatalouden uudistusohjelmien toteuttamista koskeviin kehotuksiin ja lähestyvän puoluekokouksen merkitystä korostaviin tunnuksiin. Tavanomaiseen tapaan tunnuksiin sisältyy erilaisille väestöryhmille ja ammattikunnille osoitettuja tervehdyksiä.

Nyt julkisuuteen saatetut tunnukset muodostavat Lokakuun suuren sosialistisen vallankumouksen kahden viikon kuluttua vietettävien 48. vuosipäivän juhlallisuuksien poliittisen sisällön.

N-LIITTO LAIVOJEN MYYJÄNÄ

Kreikkalainen laivanvarustamo Franco Shipping Company (Ateena) on sijoittanut Neuvostoliiton telakoille huomattavan suuren laivatilauksen, kertoo englantilainen Financial Times. Kysymyksessä on viisi troolaria ja kuusi 13,000 tonnin rahtialusta käsittävä tilaus. Laivat rakennetaan neuvostoliittolaisilla telakoilla ja toimitukset tapahtuvat 1965—68.

Tämän jälkeen odotetaan uutta huomattavan suurta laivatilausta, jonka arvo on noin 100 miljoonaa dollaria. Se käsittää useita troolareita, rahtialuksia ja 35,000 tonnin irtolastialuksia (kivihiili, vilja y.m. (Jos laivakaupasta päästään sopimukseen, suoritetaan maksu osittain kreikkalaisilla tuotteilla, kuten tupakalla, appelsiineilla ja oliviöljyllä.

PÄIVÄN PAKINA

"TAPPAKAA SE!"

Kun päätoimittaja karjuu silmät tapillaan, että "tappakaa se", niin silloin tiedetään ilman muuta, että lehteen on mennyt, tai on menemäisillään, olkoon se sitten "itse" karjujan tai jonkun muun työtä, se on samantekevää, jotakin sellaista, mikä ei toimittajan mielestä siedä päivänvaloa, tai jota ei syystä tai toisesta haluta julkaista.

"Tappamisella" tarkoitetaan siis tässä tapauksessa sitä, että uutinen tai joku muu "tapetaan", eli jätetään julkaisematta.

Tällaisia "tapettaviksi" määrättäviä uutis- ja muita kirjoituksia menee äärettömän paljon suuren rahan omistamien ja kontrolloimien painokoneiden ohi.

Muistettakoon vain esim. Yhdysvaltain hallituksen korkeimman tahon määritelmät siitä, että Vietnamin sodasta puhuttaessa on uutistiedoissa näytettävä vain "valoisammat puolet" ja kitkettävä niin paljon kuin mahdollista niitä varjopuolia, mitä ei voida kokonaan salata.

Nyt näyttää kuitenkin siltä, että Vietnamin asioiden "huonot" uutiset ovat joutuneet "tapettavien" listalle myös täällä Canadassa.

Eräs hyvä ystävämme on kiinnittänyt allekirjoittaneen huomiota siihen seikkaan, että vissistä Canadaa koskevasta Vietnamin asiasta oli käyty eräässä torontolaisessa kokouksessa melko tiukka väittely, mutta vaikka sikäläiset päivälehdet olivat kokouksesta antaneet melko laajoja selostuksia, yksikään niistä ei ollut maininnut siitä, että tilaisuudessa oli väitelty myös Vietnamiin suhtautumisesta.

Kysymys on lokakuun 14 päivänä Torontossa pidetystä sähkötyöläisten union (United Electrical Workersin) yhteisen neuvoston järjestämästä vaalikokouksesta missä puhui valtiovarainministeri Walter Gordon ja kommunistisen puolueen johtaja William Kashtan.

Saamiemme tietojen mukaan tämän kokouksen kulku oli kehittynyt mm. seuraavaa latua:

Gordon: "Minä uskon aikani loppuvan ja minulla on vain yksi mahdollisuus sanoa, ja minä haluan tehdä sen täysin selväksi vastatessani ladylle, joka esitti kysymyksen canadalaisten sotavoimien lähettämisestä Vietnamiin. Se ei tule tapahtumaan milloinkaan niin kauan kuin Canadassa on liberaalipuolueen hallitusta, ei ikinä . . .

Kashtan: "Minulla on leikkele Ottawa Citizen-lehdestä missä kiinnitetään huomiotani seuraavaan: että Canadan hallitus on ilmeisesti suostunut aseistamaan, tai harjoittamaan ja varustamaan etelävietnamilaisen poliisivoiman.

"Tämä ei luonnollisestikaan merkitse vallan canadalaispoikien lähettämistä Vietnamiin. Mutta se ei jätä mitään epävarmaksi siitä, että maan hallitus on ilmeisesti päättänyt ottaa kannan Etelä-Vietnamin nukkehallituksen puolesta, mitä ylläpidetään Yhdysvaltain pistinsten varassa.

Gordon: (Keskeyttäen): "Minä olen hallituksen jäsen. Jos se olisi totta, niin minun pitäisi sen tietää."

Kashtan: "Well, minä näytän sen mr. Gordonille, se on Reutersin uutistieto. Jos se ei ole totta minä pyydän mr. Gordonia ja hänen kauttaan Canadan pääministeriä tiedoittamaan julkisesti, että asia ei ole niin (kuin Reuterin uutistiedossa kerrottiin — K).

Kuten sanottu, Toronton mikään päivälehti ei kertonut mielipiteiden vaihdosta. Vain Tribune lehti julkaisi tämän kohdan kokouksen menosta.

Kysymys on nyt siitä, miksi "tapettiin" tämä tieto?"

Siksikö, että mr. Gordon sanoi "liian suorosukaisesti" tulevaisuutta silmälläpitäen, että niin kauan kun Canadassa on liberaalihallitus, canadalaispoikia ei lähetetä Vietnamiin, "ei ikinä"?

Me emme tiedä, miksi Toronton päivälehdet "tappoivat" tämän tärkeän uutistiedon, mutta sen tiedämme varmasti, että torontolainen aamulehti, Globe and Mail kirjoitti lokakuun 21 pn johtavassa toimituskirjoituksessaan "Vedetäänkö Canada Vietnamin sotaan tai eikö vedetä, se johtuu, ei siitä mitä poliitikot sanovat vaalien aikana, vaan historian eteenpäin kulusta . . . On kuviteltavissa, että tilanne voi muuttua siinä määrin jotta canadalaiset pitävät velvollisuutenaan yhtyä Yhdysvaltoihin taistelurintamalla . . ."

Tarkoittikohan Globe and Mail tuolla lausunnollaan muun ohella sitä, että mr. Gordon sanoi "liian paljon" julistaessaan, ettei canadalaisia lähetetä Vietnamin sotaan "ikinä", mikäli liberaalit tulevat valituksi?

Mene ja tiedä. Mutta ajattelemisen aihetta Globen toimituskirjoitus antaa moneltakin kantilta.

— Känsäkoura.

Urheilua

Ron Clarke:

Huippumiehen on tiedettävä mikä hänelle sopii ja mikä ei

(KU). — Valmentajasta on suurta apua nuorille tulokkaille, mutta todella suuren urheilijan, erityisesti pitkänmatkanjuoksijan, on itse tiedettävä, mikä hänelle sopii ja mikä ei. On tarpeeksi kovaa valmistautua lujaa kilpailua varten. Silloin ei enää tarvita "kaksintaistelua" jonkun toisen henkilön, siis valmentajan kanssa.

Tähän tapaan jutteli australialainen ME-mies Ron Clarke Perthissä pidetyssä haastattelutilaisuudessa ennen Meksikon esikisoja. Ja kuten tiedetään, on Clarke juoksuratojen todellinen "selfmademan", joka suunnittelee harjoitusohjelmansakin itsenäisesti.

— Jotta valmentautumisella olisi jonkinlaista arvoa, täytyy sen olla säännöllistä, Clarke jatkaa. Alkää silti panko liian suurta arvoa harjoituksissa saavutettuihin aikatesteihin, sillä kilpailuja ei voiteta harjoituksissa. Mutta juoskaa "treenauksissa" mahdollisimman paljon, ei liian lujaa, mutta ei myöskään liian kevyesti eikä liian vähän. Oikea sekoitus on salaisuus. (Clarke itse harjoittelee kolme kertaa päivässä ja juoksee keskimäärin 35 kilometriä.) Pitäkää jokaista kilpailua haasteena ja antakaa parhaanne, mutta älkää harmistuko jos häviätte.

HERB HARJOITTELI VÄÄRIN

Toisen suuren australialaisen juoksijan Herb Elliottin saavutuksia Clarke pitää suuressa arvossa. Hänen mielestään Herb oli suurenmoinen lahjakkuus, joka olisi voinut yltää vieläkin parempiin suorituksiin — oikealla harjoittelulla.

— Elliottin päivinä puhuttiin jatkuvasti valmennusrääkistä, suorastaan tuskallisen kovasta harjoittelusta. Minun mielestäni sellainen on mielettömyyttä. Minulle harjoittelu joka tapauksessa on innostavaa, niin melkeinpä kiihottavaa.

Eräät ovat esittäneet ajatuksia, että Clarke olisi saanut huomattavia vaikutteita Uuden Seelannin tunnetulta valmentajalta Arthur Lydiardilta. Ron itse on asiasta toista mieltä.

— Trevor Vincent, Tony Cook ja minä käytimme samoja metodeja jo ennen kuin tiesimme, mitä uusseelantilaiset yleensäkään tekivät. Ja vielä eräs seikka. Juoksen niin paljon ja niin usein kuin vain voin, mutta en koskaan hiilimurskalla. Se on kilpailemista varten. Eräät juoksijat, kuten esimerkiksi Gerry Lindgren, ovat harjoituksissa taittaneet viikottain jopa 230 mailia. He uskovat nimittäin, että heidän yksinkertaisesti tarvitsee vain lisätä päivittäisen harjoituksensa määrää päästäkseen parempiin tuloksiin. Asia on kuitenkin paljon monimutkaisempi. Esimerkkinä mainitsen estejuoksijamme Bruce Simmonsin, joka pistelee tuollaisia 9,06 aikoja. Kun hän saapui Uudesta Seelannista oli hänellä 100 mailin viikko-ohjelma taskussaan. Eräänä viikkona hän juoksi vain 65 mailia. Saadakseen ohjelman täyteen, hän päätti osallistua sunnuntaina 35 mailin kilpailuun. Hän teki sen. Mutta minne jäikään suuri läpimurto kilpakentillä?

HYVIÄ PILOJA

— On ilmeisesti suureksi avuksi jos juokset tyylillä, joka miellyttää, jonka kaikki hyväksyvät. Mutta kenelläkään ei voi olla kaikkia hyviä ominaisuuksia. Monet urheilijat alkavat korjata suoritustaan kun se on jo liian myöhäistä, ja niinpä seuraakin tulosten parantumisten sijasta laskukausi. Joitakin vuosia sitten minulle huomautettiin, että minulla oli mahdoton tyyli. Eräänä päivänä päätin tehdä myös tässä suhteessa jotakin. Työskentelin kovasti, todella ankarasti. Kuuden kuukauden kuluttua kutsuin veljeni Jackin harjoituksiin kuvaamaan elokuvanauhalle uuden, klassisella tavalla juoksevan Ron Clarken. Jack tuli vilkaisi kerran minuun ja sanoi: "Mitäs tässä nyt on eroa aikaisempaan verrattuna?" Silloin heitin koko asian mielestäni ja jäin sellaiseksi kuin olen.

— Ja vielä pari esimerkkiä. Tänä vuonna kävin Suomessa ja tarkkailin erästä valmentajaa. Hänellä oli huostassaan useita nuoria oppilaita, joilla oli korkea ja luonnollinen "käsityö" juostessaan. Hän määräsi heidät muuttamaan tyyliään ja tekemään samalla tavoin kuin Ron Clarke. Vielä parempaa koin kuitenkin Lontoossa heti kolmen mailin ennätykseni jälkeen. Eräässä lehdessä julkaistiin täysin vakavassa mielessä artikkeli suuresta australialaisesta juoksijasta (tarkoitti minua), joka on todistanut, että kaikki entiset juoksijat ovat juosseet väärin. Paavo Nurmi, Emil Zatopek, Vladimir Kuz ja Gordon Pirie, sanottiin tekstissä, ovat kaikki hukanneet energiaansa liian kiivaalla käsien käytöllä. Clarke on osoittanut, että säästeliäät käsiliikkeet jättävät enemmän voimia itse juoksemista varten. Täysin rehellisesti: minusta tämä kaikki oli erittäin herttaista pilaa.

Clarke ei usko käyttäneensä vielä kaikkia mahdollisuuksiaan kilparadoilla ja asiantuntijat uskovat hänen vielä pikapuoliin pistelevän 5000 metriä ajassa 13.15 ja kympin 27 minuutin paikkeille. Tokion kisojen takaiskusta Ron tuntuu oppineen paljon. Hän sanoo: "Minä aliarvioin Millsin ja Gamoudin. Sitä opetusta, jonka sain Tokiossa, en tule koskaan unohtamaan. En enää milloinkaan aliarvioi ketään vastustajaa, olkoon hän kuinka tuntematon tahansa."

Se ainakin on ohje, joka sopii muillekin kuin Clarkelle. — E.

Irina juoksi ME:n 10,3

Tbilisi. — 26-vuotias moskovalainen Irina Press juoksi uuden maailmanennätyksen naisten 80 m aidoissa. Hänen aikansa oli 10,3 mikä on 0,1 sekuntia parempi kuin aikaisempi australialaisen Pamela Cliburnin hallussa ollut maailmanennätys. Press juoksi kilpailujen ulkopuolella Tbilisissä pidetyissä Neuvostoliiton junior-mestaruuskilpailuissa.

Irina Press lausui ennätysjuoksunsa jälkeen TASSn kirjeenvaihtajalle, että tämä ennätys tulee lähivuosina paranemaan vielä yhdellä sekunnin kymmenyksellä. "Yritän tehdä sen itse", hän sanoi.

Sää ei erityisemmin suosinut ennätysjuoksua. Kilpailua edelsi sade ja sen aikana puhalsi navakka tuuli. Lämpötila pysytteli +12 asteessa.

Samoissa kilpailuissa Igor Ter-Ovenesjan hyppäsi kilpailun ulkopuolella pituutta 7,78.

—o—

Puola luhisti täysin Suomen puolustuksen jalkapallossa

Stettin (KU) — Suomen jalkapallomaajoukkue kärsi sunnuntaina murskaavan tappion Puolalle Stettinissä pelatussa MM-karsintaottelussa. Puola otti jo ensimmäisellä jaksolla johdon maalein 6—0 ja lisäsi sitä jatkossa vielä maalilla. Loppunumerot olivat siis isäntien hyväksi 7—0. Puola oli saanut täyden korvauksen 0—2 tappiolleen, jonka Suomi sille järjesti muutama viikko sitten näiden maiden välisessä ensimmäisessä karsintaottelussa.

Puolan voitto tietää sitä, että tällä maalla on vielä vähäiset mahdollisuudet päästä ensi vuonna Englannissa pidettäviin MM-kilpailuihin, mutta sen on sitä ennen nujerrettava Italia, jonka puolestaan pitäisi saada selkäsauna Skotlannilta.

Yli 35,000 katselijaa oli sunnuntaina Pogonin stadionilla yllyttämässä omiaan. Puolan joukkue ei ilmeisesti olisi yllytystä tarvinnut, sillä siksi paljon parempi se oli suomalaisia lähimain joka suhteessa. Varsinkin alkujaksolla puolalaiset tuntuivat tekevän mitä tahtoivat. Silloin Suomen puolustus oli hätää kärsimässä, ja kun hyökkäjistö ei saanut peliään millään luistamaan, niin kuuden maaliin etumatkaa ei tarvitse ihmetellä.

Toiset 45 minuuttia olivat paljon tasaisemmat, joskin Puola oli edelleen hallitsevana hahmona. Mutta kun ei enää tarvinnut liikoja rasittaa itseään, niin Puolankin ote herpaantui.

—o—

Nikulan ME karvan varassa

Sao Paulo. — Pentti Nikula oli vähällä menettää seiväshypyn epävirallisen sisäratojen maailmanennätyksensä lauantai-iltana, kun amerikkalainen Art Seagren ylitti Sao Paulossa pidetyissä kilpailuissa 512. Seagrenin seiväs tuli kuitenkin miehen perässä riman alitse, ja hyppy hylättiin.

Nikulan epävirallinen ME on 510.

Rakentajat!
Meiltä saatte kaikenlaisia rakennustarpeita.
THUNDER BAY LUMBER CO.
(FORT WILLIAM) LTD.
HENKILÖKUNNAN OMISTAMA
HENKILÖKUNNAN JOHTAMA
"Kuuluisa palvelustaan"
Puhelin 623-7469
516 Simpson St. Fort William

Milloin hyvänsä tarvitsette ruokatavaraa, lihaa tai miesten vaatetusta, ostakaa ne osuuskaupastanne
International Co-Op Stores Ltd.
178 S. Algoma Street Port Arthur, Ontario

ETELÄPÄÄN KUULUMISIA

South Porcupine. — Syksyinen tervehdys täältä pohjolasta. Aivan rekikeliä ei ole vielä ollut, mutta lunta on kuitenkin näytellyt jo tuhkatiheään.

"Muusien" pyydystäjät ovat kovasti moittineet saalistaan, eikä ole kuulemma montakaan "ruhoa" tähän kylään raahattu. Monet kertovat olevan liian paljon vettä metsissä, että liikkuminen niissä "hunttaushommissa" käy hyvin vaivaloisesti. Mutta onpa vielä aikaa koska pyyntikausi jatkuu vuoden alkupäiviin asti.

* * *

Viime viikolla oli pieni lakkokin tässä Texas Golfin jalostuslaitos työmaalla. Siellä rautamiehet vaativat, että heille on maksettava ruoka ynnä matkakulut, koska he joutuvat asumaan täällä vieraalla paikkakunnalla. Useat näistä teräsfreimien pystyttäjistä ovat muualta tulleita työläisiä. Heitä oli kyllä pieni joukko, mutta kun he pystyttivät lakkovahtilinjan, niin eivät toistenkaan alojen työläiset halunneet mennä sen läpi. Nyt ovat kaikki miehet jälleen työssä he saivat ainakin joitakin vaatimuksiaan läpi ja loput on päätetty sopia myöhemmin.

* * *

Nyt on taas se Osuuskaupan syyskokousaika käsillä. Toivoisin, että jäsenet ja kannattajat saapuisivat kokoukseen, että ei tarvitsisi niin monta kertaa kutsua kuin viime kevätkokousta valmisteltaessa. Tällä kertaa tämä puolivuosikokous pidetään paikkakuntamme Ukrainian haalilla ja se alkaa kello 7.30 tiistaina, marraskuun 2 päivän iltana. Kokouksessa esitetään kaikki sääntömääräiset asiat ja siellä tarjoillaan liikkeen puolesta osanottajille kahvit monenlaisten leivoksien kera.

Nyt on taas käsillä tämä lehtiemme levityskausi, mutta en ole saanut lukijakunnalta apua tälle asialle. Siksi pyydän tässä että jokainen lukija hankkisi jonkun uuden tilauksen, joko Liekille tai Vapaudelle. Yksin en voi suuriakaan saada aikaan. Samalla ikään kuin tiedonantona voin sanoa, että tulevan vuoden Taskukalenterit ovat saatavana. Se on "Viisauden" kirja, joka pitäisi hankkia mahdollisimman monen miehen ja naisen taskuun, koska se on taskukokoa ja aistikas kaikin puolin.

* * *

KUOLON SAALISTA

Viime lauantaina oli kahdetkin hautajaiset täällä Eteläpäässä. Kello 2 iltapäivällä suoritettiin viimeinen palvelu tässä naapurikylässä pitkän aikaa asuneelle kansalaisellemme Aino Ritolalle, joka kuoli kotonaan yht'äkkiä torstaina tk. 21 pnä.

Aino Ritola, (Rahikka) oli syntynyt Säkkijärvellä ja oli kuollessaan lähes 70 ikävuoden. Lähinnä vainajaa jäi kaipaamaan hänen elämäntoverinsa Eeli Ritola, kaksi velimiestä, Erkki täällä South Porcupinessa ja Matti Port Arthurissa sekä laaja tuttavapiiri näissä pohjoisen kylissä.

Ruumiin siunauksen täkäläisessä Thomas hautaantoimistossa ja Witney, eli Kultakaupungin hautausmaalla suoritti Luterilaisen kirkon pastori W. Uotinen,. Kantajina palvelivat Lasse Annala, William Järvi, Vik Tapani, A. Pömpeli, J. Pömpeli ja Riku Peltoniemi.

Edesmennyt Aino Ritola suoritti pitkän päivätyön maito- ja maatalouden pidossa miehensä kanssa. Vuosi takaperin he myivät farminsa ja asettuivat jonkinlaiseen vanhuuden lepoon hoitaen ainoastaan heidän oman pienen taloutensa. Kaikkien näiden työn aherrusvuosien aikana kuului Aino myöskin lehtiemme, Liekin ja Vapauden lukijakuntaan.

Kello neljä iltapäivällä saatettiin haudan lepoon täkäläisestä Luterilaisesta kirkosta lähes viisikymmentä vuotta pohjoisessa asunut maan miehemme, Frank Mäki.

Edesmennyt Mäki oli syntynyt Jamijärvellä ja oli kuollessaan 76 vuoden ikäinen. Vainajaa jäi lähinnä kaipaamaan vaimonsa Jenny, kaksi poikaa perheineen Wilho El doradossa, Sask., ja Franklin täällä South Porcupinessa.

Ruumiinsiunauksen kirkossa ja kauppalamme uudella hautausmaalla suoritti Luterilaisen kirkon pastori W. Uotinen. Kantajina palvelivat: Nick Ihander, Matti Haapala Ven Rekelä, Anton Passi, Arvo Kujala ja Douglas Kullas. — H.

Don-haalilla tulossa useita tilaisuuksia

Toronto. — Finlandia-kuorolaiset tarjoavat maukkaan laatikkopäivällisen Don haalilla sunnuntaina, lokakuun 31 päivänä alkaen kello 12.30 iltapäivällä.

Sunnuntaina, marraskuun 7 päivänä pidetään haalilla CSJ:n Toronton osaston ja v.- ja u.- seuran Yrityksen yhteinen kokous.

Sunnuntaina marraskuun 14 päivänä pelataan seurapelejä Vapauden haasteryntäyksen edistämiseksi.

Nyt jo tuli esille Finlandia kuoron harjoituksissa hyvä tyyli ja taito. Lisää jäseniä sopii joukkoon. Harjoitukset pidetään keskiviikko iltaisin alkaen kello 8.

Naisten voimisteluharjoitukset pidetään haalilla joka maanantai-iltana kello 8. Kaikki naiset ovat tervetulleita osallistumaan näihin.

Kiitollisuudella otetaan vastaan lahjoituksia naistenkerhon joulumyyjäisiin.

Naisten lokakuun 23 päiväksi järjestämät myyjäiset onnistuivat hyvin, mistä parhaimmat kiitokset ostajille, lahjoittajille ja heille jotka suorittivat kovan työn.

Nyt alkaa luja joulutervehdyksien ja ilmoitusten kerääminen, missä jokaisen tulisi auttaa sen kuin voi jotta lehtemme ilmestyisi todellisena joulunumerona. Ostakaa liikkeistä, jotka ilmoittavat lehdissämme.

Kuulimme Max Chikofskyn tunnin kestäneen puheen. Asioita olisi ollut montakin tuntia kestävään puheeseen. Hän sanoi kuitenkin: "Tehkäämme pitkästä lyhyt." Hän selosti, että natseja on esimerkiksi parissa Etelä-Amerikan valtiossa, missa he jakavat vihakirjallisuutta. Sen jälkeen voi tulla pommit. Hän kertoi miten natsit aloittivat toisen maailmansodan ja tiedämme jonkun verran sen seurauksista, miten hävitettiin suunnattomat luvut ihmisiä ja suunnattomat määrät omaisuuksia.

Nyt kun liittoparlamentin alahuoneen vaalit ovat lähellä, niin tulisi varoa, ettei Canadan liittoparlamenttiin tulisi miehiä ja naisia, jotka jatkaisivat sotaisia suunnitelmia ja jotka unhoittaisivat ihanan sovinnon, rauhan tien. — N.

Käänne Ranskan ja YAT:n suhteissa

Pariisi. — Ranska ja Yhdistynyt arabitasavalta ilmoittivat tiistaina yhteisessä julkilausumassaan, että YAT:n ensimmäisen varapresidentin, marsalkka Abdel Hakim Amerin Pariisin vierailu on merkinnyt uutta ja tärkeää vaihetta näiden kahden maan suhteiden kehittymiselle.

Marsalkka Amer kävi viisipäiväisen virallisen vierailunsa aikana neuvotteluja presidentti de Gaullen, pääministeri Georges Pompidoun ja muiden Ranskan johtomiesten kanssa. Vierailun päätteeksi annetussa julkilausumassa sanottiin molempien maiden olevan tietoisia siitä, että tämän hetken tärkeimpiä ongelmia on teollisuusmaiden ja kehitysmaiden välisten yhteistyöongelmien selvittäminen. Neuvottelut, jotka olivat lähinnä keskittyneet Euroopan ja Afrikan kysymyksiin, olivat osoittaneet Ranskan ja YAT:n olevan huolissaan rauhan säilymisestä. Molemmat maat ovat yhtä mieltä siitä, että kansainvälisten suhteiden tulee perustua toisten asioihin puuttumattomuuden ja kansojen itsemääräämisoikeuden pohjalle. Tältä pohjalta voidaan toivoa, että kansainväliset polttopisteet voidaan eliminoida.

Julkilausumassa sanottiin edelleen, että Ranska ja YAT ovat päättäneet "tutkia aloja, joilla ne voivat toimia entistä läheisemmin ja hedelmällisemmin yhteistyössä".

Ranskan hallitus ilmoitti todenneensa ilomielin, että YAT on päättäny "selvittää vielä ratkaisemattomat kysymykset mitä pikimmin". Julkilausumassa ei mainittu näitä kysymyksiä tarkemmin, mutta asiantuntijoiden mukaan viittaus koskee Egyptissä olevaa ranskalaista omaisuutta, joka takavarikoitiin Suezin kriisin aikana vuonna 1956.

Marsalkka Amerin vierailu on ensimmäinen tärkeä kosketus maiden välillä sen jälkeen kun diplomaattisuhteet huhtikuussa vuonna 1963 jälleen solmittiin maiden kesken.

Arvovaltaisten lähteiden kertoman mukaan Amer oli jättänyt de Gaullelle presidentti Nasserin henkilökohtaisen sanoman, jossa de Gaulle kutsutaan vierailulle Egyptiin. Julkilausumassa ei ollut mainintaa vierailusta, koska de Gaulle ei vielä ole virallisesti ilmoittanut, aikooko hän asettua ehdokkaaksi ensi joulukuun presidentinvaaleissa.

Ajanvietelukemista
HALVALLA
"Viikonloppu"
julkaisun
IRTONUMEROITA
Nyt alennetulla hinnalla
25c kappale
Ynnä postikulut: 3 numerosta 7c, 6 numerosta 11c ja 12 numerosta 16c. Saatavana No. 15stsa No. 45 asti.

Don haalin kalenteri

CSJ:n Toronton osaston ja voimistelu- ja urheiluseura Yrityksen yhteinen kokous sunnuntaina marraskuun 7 päivänä kello 4 ip. Kaikki mukaan. Huom! Maanantaina marraskuun 1 pnä ei ole kokousta.

Sunnuntaina marraskuun 14 pnä on seurapelitilaisuus ja kahviaiset Vapauden hyväksi alkaen kello 3 iltapäivällä.

Yrityksen voimat esittävät näytelmän "Rykmentin murheenkryyni" sunnuntaina marraskuun 21 pnä kello 3 ip.

Heikkinen kuoli Port Arthurissa

Port Arthur. — Pitkän aikaa sairastanut David Heikkinen kuoli sairaalassa. Suomessa syntynyt Heikkinen oli 67 vuoden ikäinen. Suremaan jäi lähinnä siskonsa Lydia ja Katri sekä veli Paavo.

ATH.

VAPAUS SAI JÄLLEEN 58 TILAUSTA

Lehtikuukauden tähänastinen tulos on 228 tilausta, joista uusia 24

Vapaus sai eilisiltaan mennessä jälleen 58 tilausta joista 2 uusia ja 56 uudistuksia. Suurkiitos tilausten hankkijat sekä tilausten uusijat ja uudet tilaajat.

Aikaisemmin julkaistut tilastot huomioiden tämä tarkoittaa, että Vapaus on saanut kulumassaolevan lehtikuukauden aikana 228 tilausta, joista 204 uudistuksia 24 uusia.

Tilauksia saapui nyt seuraavasti:

Elli Tainio, Sointula, B. C., 1 uudistus.

Konttori 1 ja Tilda Männistö 1, yhteensä Sudburysta 2 uudistusta.

Juho Nissinen 9 ja Henry Rönty 9, yhteensä Torontosta 18 uudistusta.

Tilaaja, Hoyle, 1 uudistus.

Emma Tuomi, Kirkland Lake, 5 uudistusta.

Tilaaja, Jackson's Point, Ont. 1 uudistus.

Eino Simonen, Sault Ste. Marie, 3 uudistusta.

Tilaaja, Traneck, N. J., USA, 1 uudistus.

Tilaaja, Red Deer, Alta, 1 uudistus.

Tilaaja, McKerrow, Ont., 1 uudistus.

Antti Kotila 1 uusi ja Kaisa Gestrin 1 uudistus, yhteensä Vancouverista 2 tilausta joista 1 uusi.

A. Koivula, Long Lake, Ont., 2 uudistusta.

Otto Halminen, Burks Falls, 1 uudistus.

A. T. Hill, Port Arthur, 3 uudistusta.

Tilaaja, Trochu, Alta, 1 uudistus.

Tilaaja, Levack, Ont., 1 uudistus.

Tilaaja, Garson Mine, 1 uudistus.

Niko Piispanen, Beaver Lake, 2 uudistusta.

Tilaaja, Hearst, 1 uudistus.

M. Rasinperä 1 ja tilaaja 1, yhteensä Hearstista 2 uudistusta.

Walter Suonpää, Sarnia, 3 uudistusta.

Emil Hankila, South Porcupine, 1 uudistus.

John Pärssinen, Wahnapitae, 1 uusi tilaus ja hankintaosuus täyttyi.

Tilaaja, Crozier, Ont. 1 uudistus.

Terttu Leppäniemi, Rouyn, Que., 1 uudistus.

Kuten ylläolevasta näkyy, Wahnapitae nousi nyt "rapioita" hankkivien paikkakuntien joukkoon uusien tilausten hankinnassa. Onneksi olkoon ja lisää uusia tilauksia tulkoon eri puolilta maata. — Tarkkailija.

SUOMEN UUTISIA

Helsingissä 22. lokakuuta 1965
Helsinki — (Suomi-Seura)

Puolet Saimaan kanavan maansiirtotöistä valmiina

Saimaan kanavan rakennustyömaalla on tällä hetkellä töissä ennätysmäärä työvoimaa. Miesvahvuus on syksyn aikana kohonnut yli 2,000 miehen, samoin on konemäärä lisääntynyt.

Tällä hetkellä on kanavan maan siirtotyöt hyvässä vauhdissa. Voidaan sanoa, että puolet niistä on jo tehty. Suurta maansiirtotyötä tehdään parhaillaan Nuijamaalla, missä kanava muutetaan täysin uuteen uomaan. Suuri kallioleikkaus on valmistumassa, mutta useiden satojen metrien mittainen matka Nuijamaan kirkon pohjoispuolelta Nuijamaan järveen on melkein aloittamatta. Tällä matkalla joudutaan patoamaan uusi kanava siirtämällä paikalle maamassoja.

Alkuperäisten laskelmien mukaan kanavan rakennustyön kustannukset laskettiin 190 mil. markaksi. Tähän mennessä on varoja myönnetty lähes 80 milj. markkaa ja ensi vuoden budjetissa niitä on varattu 50 milj. markkaa. Lopullista laskelmaa työn kustannuksista ei ole kuitenkaan vielä voitu tehdä (US)

Teollisuuden ansiotaso

Miespuolisten teollisuustyöntekijäin keskituntiansio kohosi 2 prosenttia vuoden 1965 toisella neljänneksellä ensimmäiseen vuosineljännekseen nähden, ilmenee sosiaalisen tutkimustoimiston antamista ennakkotiedoista. Naisten kohdalla oli vastaava nousu 1,2 prosenttia.

Miesten keskituntiansio kohosi ensimmäisen vuosineljänneksen 3,54 markasta 3,61 markkaan. Naisten keskituntansio nousi 3 penniä ja se oli tämän vuoden toisella neljänneksellä 2,45 markkaa. (Päivän Sanomat)

Salaman juttu rauennee hovioikeudessa

Varsin omalaatuiseen tilanteeseen on ns. Salaman juttu ajautunut hallituksen annettua uuden esityksen, jolla muutetaan säädöksiä mm. jumalanpilkasta. Asiantuntijapiireissä todetaan, että hovioikeus joutunee jättämään Salaman jutun sillensä, jos hallituksen esitys hyväksytään muuttamattomana kuten on odotettavissa.

Kun uudessa laissa on kumottu säädökset jumalanpilkasta, ei tämä asia näin ollen enää kuuluisikaan hovioikeuden piiriin, vaan alioikeudessa päätettäviin. Ilmeistä onkin, että hovioikeus joutuu uuden lain astuttua voimaan toteamaan oikeudenkäynnin kirjailija Salamaa vastaan rauenneeksi. Tällöin on todennäköistä, että tapauksessa aletaan jälleen alusta eli juttua lähdetään uudelleen ajamaan raastuvanoikeudessa, ellei syyteoikeus ole jo ehtinyt tällä välin vanhentunee na raueta, todettiin asiantuntijataholta.

Kirjailija Salamaa syytetään Jumalan pilkkaamisesta kirjassaan Juhannustanssit. (US)

Pulverista psyykisiä häiriöitä

Gööteborg. — 20-vuotias göteborgilainen opiskelija on ruotsalaisen Handelstidningenin mukaan tuonut maahan gramman vaarallista kemiallista sodankäyntiainetta LSD 25:tä Määrän ilmoitetaan olevan kyllin tehokas aiheuttamaan vähintään tuhannelle ihmiselle pahoja psyykkisiä häiriöitä. Myrkky saapui Englannista nuorukaisen maksettua siitä 875 kruunua ennakolta.

Erään arabin, jonka kanssa ruotsalainen on ollut yhteydessä, arvellaan olevan lontoolaisen toiminimen edustaja Ruotsissa.

Eräs tangerilainen huumausaineiden kauppias kertoi Tangerissa ruotsalaisnuorukaiselle viime keväänä, että Lontoon ulkopuolella sijaitsevalla liikkeellä on LSD:tä hallussaan. Kotiin palattuaan nuorukainen tilasi englantilaiselta liikkeeltä myrkkyä huumatakseen sillä itsensä.

Kun nuorukainen odotti tilaustaan, tuli muuan huumausainepiireissä tunnettu arabi hänen luokseen ja näytti imupaperia, joka sisälsi mainittua myrkkyä. Nuorukainen maistoi sitä ja joutui niin voimakkaiden psyykkisten häiriöiden vaikutukseen, että häntä pidätettäessä poliisi luuli joutuneensa mielisairaan kanssa tekemisiin.

Nuorukainen vietiin Lillhagenin sairaalaan ja koska hän ei kuullut mitään englantilaisesta liikkeestä, hän ilmoitti asiasta poliisille. Interpolin tutkiessa liikettä saapui lähetys kuitenkin perille. Todetakseen valkoisen jauheen vaikutuksen hän kastoi siihen tulitikun ja maistoi sitä. Hän sai uuden mielenhäiriön ja poliisi pidätti hänet kävelemässä paljain jaloin Götajoen sillalla. Jäljelle jääneet 25—30 milligrammaa poliisi löysi myöhemmin hänen kotoaan.

LSD-25-myrkkyä voidaan hyvin käyttää kuvitellussa bakteerisodassa, sanoo dosentti Björn-Erik Roos Götebargin yliopiston farmakologiselta laitokselta. Dosentti Lars-Erik Tammelin Ruotsin puolustuslaitoksen tutkimuskeskuksesta on sitä mieltä, että vain 0,25 mikrogrammaa riittää aiheuttamaan vaikeita psykooseja.

Vietnamin solidaarisuuspäivä joulukuun 20 p.

Varsova. — Maailman Ammattiyhdistysten Liiton 6. kongressissa on tehty päätös Etelä-Vietnamin vapautusrintaman perustamisen 5-vuotispäivän vietosta joulukuun 20 päivänä. Tätä päivää vietetään kansainvälisenä s o l i daarisuuspäivänä Vietnamin kansaa kohtaan.

Joseph P. Thompson
(1957) LTD.
HAUTAUSTOIMISTO
132 Carlton St., Toronto, Ontario
(Ainoa osoitteemme)
R. DAVISON, johtaja
WA. 1-3971 — WA. 1-1793

Kuuluja
Sampo-sähkökiukaita
Uusia malli- ja kokeilukiukaita nyt saatavana erittäin edullisesti.
(Yksinoikeus Canadassa)
SAKARI KUJANSUU
47 Marjory Ave. Toronto, Ont.
466-0709

Ayriss Florist
LIMITED
"Kukkasovitelmamme erikoisalamme"
Puhelin HU. 5-2918
695 BAYVIEW AVENUE
(Lähellä Eglintonia.)
TORONTO, ONT.

Kiinteistövälittäjä
ROLF HEYNO
REALTOR
2101 Yonge Street
(Eglintonin kohdalla)
Puhelin HU 9-4988
Canadian Association of Real Estate Boards ja Toronton Real Estate Boardin jäsen.

VIKING FOODS & IMPORTS
Suomalaisten lihajalosteiden valmistaja Torontossa
133 Laird Dr., Toronto 17, Ontario
Puhelin 425-0450
Myymme kaikkia laatuja tuoretta lihaa, lihajalosteita, säilykkeitä, juustoja, leipää y.m. ruokatavaraa suoraan tehtaalta. Avoinna maanantaista keskiviikkoon klo 8—6, torstaisin klo 8—7, perjantaisin klo 8—8 ja lauantaisin klo 8—5.

Parkway Bakers Suomalainen leipomo
Valmistaa suomalaista kardemummapullaa, oikeata ruisleipää, kanelikorppuja, kaakkuja, pikkuleipiä ym. leipomoalan tuotteita.
KAHVIA EDELLEENKIN SAATAVANA
Kesäajan aukioloajat: maanantaista torstaihin klo 9—6, perjantaisin klo 9—7.30 ja lauantaisin klo 9—5 ip.
290 Queen St. West EM 3-7676 Toronto 2-B, Ont.

OK TRAVEL TOURS MATKATOIMISTO
SUOMEEN - TANSKAAN - NORJAAN - RUOTSIIN
Maailmanlaajuinen matkapalvelu
VALITAMME LAHJAPAKETTEJA SUOMEEN
Kysykää Miss Pontson
O. K. JOHNSON & CO. LIMITED
TORONTO: 697 Bay Street EM. 6—9488

PAISTINKANOJA
NAUDANLIHAA puoliskoina lb. 35¢
Springer Park Farms
45 Elm St. W. CPR:n ylik. vier.

OPTOMETRISTI
L. Y. Lacourciere
B.A., O.D.
Puh. 674-5156 — kotiin 673-2674
36 ELM ST. EAST YLÄK.
SUDBURY ONTARIO

Foot & Goring Ltd.
Vakuutuksia - Kiinteimistöjä
Kiinteimistölainoja
PUHELIN 675-7585
72 Cedar Street Sudbury

Mike's Sunoco
1329 Regent St. S. Puh. 674-6074
SUNOCO GASOLIINIA ja ÖLJYÄ
"A TO Z" RASVOJA
Huolellinen huoltopalvelu

Putkitus-, lämmitys-, pelti- ja ilmanvaihtotöiden expertit
NELSON Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
Puh. 673-4273 ja 674-7115
190 Maki Ave. Sudbury

KESTO-KIHAROIDEN KESKUS
Ensiluokkainen palvelus
Balmoral Kampaamo
SIGRID KETOLA, omistaja
11 Cedar St. - Puh. 673-1590
Rautatien sieressä Sudbury

KANNATTAKAA LIIKKEITÄ, JOTKA ILMOITTAVAT VAPAUDESSA!

JENSEN'S BUILDING CENTRE
1716 Regent St. S. — Puhelin 674-2722 — Sudbury
HALLIDAY TALOJA, KESÄASUNTOJA JA AUTOVAJOJA
Suosittuja Kyanize maaleja halvalla
TEEMME RAKENNUKSIEN UUDISTUKSIA JA KORJAUKSIA — KUSTANNUSARVIOT VAPAASTI

POLTTOÖLJYÄ
FUEL OIL
Voitte ostaa lämmitysöljynne vähittäismaksuilla. Automaattinen öljypalvelumme takaa että öljysäiliössänne on aina öljyä.
NYT VAPAA POLTTIMOIDEN HUOLTO
Lämmityslaitteiden edustajat ja ylöspanijat
DAVEY FUELS SUDBURY LIMITED
Puhelin 675-5647
54 ELM ST. W. SUDBURY

Angelikat ovat saapuneet
Eniten myyty historiallinen romaani maailmassa

SERGEANNE GOLON:
ANGELIKA
430 SIVUA - HINTA SID. $4.75
Angelika on suurenmoinen. Hän on enkeli, hän on paholainen, hän on täydellinen nainen. Angelika on vastustamaton!
Angelikan tarina on kiehtova. Se alkaa köyhtyneen ranskalaisen maalaisaatelin vaikeuksista, etenee ruhtinaiden suosion häilyvyyden kautta salaperäiseen, tyrmistyttävään alamaailmaan ja kuohuvien seikkailujen virrassa Aurinkokuninkaan sadunhohtoiseen hoviin.
Tarina on valloittava. Angelika on romaani, joka valloittaa maailmaa. Angelika kuuluu aikamme romanttisen kirjallisuuden suuriin saavutuksiin. Angelikaa on verrattu kaikkien aikojen tunnustetuimpiin suosikkiromaaneihin: Angelika on taruomaisempi kuin "Tuulen viemää", Angelika on sensaatiomaisempi kuin "Aina vain Amber". Angelikassa on annos Dumasia.

SERGEANNE GOLON:
ANGELIKA JA KUNINGAS
367 SIVUA - HINTA SID. $4.75
Suurenmoinen historiallinen romaani, täydellinen sensaatio kuten Sergeanne Golonin edellinenkin teos. On kertakaikkinen elämys kokea älykkään ja viehättävän Angelikan keralla Ludvig XIV ajan riehakkaan Pariisin ilot ja surut . . . Se on kirja, joka on enemmän kuin romaani, siitä on tullut käsite — se on luonut uuden muodin, kokonaan uuden naistyypin.

SERGEANNE GOLON:
ANGELIKA KAPINOI
348 SIVUA HINTA SID. $4.75
Angelika uskaltaa nousta itse Aurinkokuningasta vastaan. Veristen kapinallisten johtajana hän samoaa halki Ranskan — ja kohtaa uudelleen salaperäisen merirosvon Kandian orjatorilta.

TILATKAA OSOITTEELLA:
Vapaus publishing Co. Limited
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Filmitilaisuus, missä keskustellaan myös marraskuun 8 päivän vaaliasioista, on Finnish-haalilla sunnuntaina, lokakuun 31 päivänä, kello 7 illalla.

Beaver Laken naisilla on osaston haalilla myyjäiset ja kahviaiset sunnuntaina, lokakuun 31 pnä kello 12 päivällä.

Lasten suomenkielen koulu on Finnish-haalilla tiistaisin, kello 5.30—7.00 illalla. Kaikki lapset tervetulleita!

Työn Puiston mainio sauna on avoinna keskiviikkoisin, lauantaisin ja sunnuntaisin, kello 1—11 ip.

Melody-orkesterin järjestämä "hunttarien" bingo on Finnish haalilla torstaina, marrask. 1 pnä klo 7.30 illalla.

Naistenkerhon kokous on Finnish haalilla tiistaina, marraskuun 2 pnä kello 7.30 illalla.

Naistenkerhon bingotilaisuus on on Finnish haalilla torstaina, marraskuun 11 pnä, kello 7.30. Bingopalkinnot ovat tervetulleita, sanovat perheenemännät.

Näytelmäalan konferenssi Sudburyyn

Kansallisesti tunnettu näytelmäjohtaja Michael Sinelnikoff on Sudburyssa viisi viikkoa auttaakseen seurateatterien näytösten tason paranemista.

Tässä mielessä ilmoitetaan suunnitellun erikoista näytelmätaidekonferenssia, mihin kaikkien näytelmäryhmien johtajat, johtokuntien toimitsijat ja muut jäsenet voivat osallistua. Ko. konferenssi pidetään marraskuun 11 pnä.

Yhtenä käytännöllisenä toimenpiteenä seuranäyttämöjen toiminnan edistämiseksi Sinelkoff on ehdottanut, että eri näytelmäryhmien ei pitäisi vaikeuttaa toinen toisiaan, vaan olla yhteisessä yhteistoiminnassa esimerkiksi tarvittavien välineiden käytössä jne.

Mine-Millin jäsenet mielenosoitukselle Queens Parkiin

Mine Mill-union paikallisosasto 598n taholta ilmoitettiin aamulla, että tänä iltana kello 7.30 ja huomen aamuna kello 10.30 pidetään union haalilla, 19 Regent-kadulla kokoukset, joissa suunnitellaan autokulkueen järjestämistä Torontoon Ontarion lainlaatijakunnan, Queens Parkin edustalle.

Tarkoituksena on protestoida sen johdosta, että maakunnan työministeriö on vitkastellut International Nickel-yhtiön työläisten edustusäänestyksen määräyksen annossa.

Union puhemiehet sanovat, että heidän tarkoituksenaan on leiriytyä lainlaatijakuntatalon edessä siksi kunnes Sudburyn seudun kaivos- ja sulattimotyöläisille on annettu vakuutus siitä, että edustusoikeusäänestys toimitetaan mahdollisimman pikaisesti.

Alustavien suunnitelmien mukaan kulkue lähtee matkalleen kohti Queens Parkia ensi sunnuntai-iltana

Hallowe'en naamiotanssit Wanupissa

Wanupin haalilla on lauantaina, lokakuun 30 pnä, alkaen kello 9 ill. erikoiset Hallowe'en naamiotanssit, missä jaetaan palkinnot parhaiten naamioituneille.

Soitosta vastaa Fred Kirkin orkesteri ja sisäänpääsy on vain 75 senttiä. Tervetuloa, sanovat wanupilaiset.

Alerts-Visan kokous marraskuun 4 pnä

Taas on kerääntynyt asioita, jotka koskevat urheilutoimintaamme. Pidämmekin kokouksen ensi torstaina marraskuun 4 päivänä alkaen kello 8 illalla Finnish haalilla.

Yksi tärkeimmistä asioista on urheilukenttämme velan lyhentäminen. Koska meillä on taas asiat niin hyvällä mallilla, että voimme niinkin tehdä, niin päätämme silloin sitä ja monista muistakin asioista. — U. K.

"Hallowe'en" on lauantaina

Useita päiviä vallinneen epäselvyyden poistamiseksi kaupungin pormestari Joe Fabbro tiedoitti tiistaina, että lasten ja nuorten "pahantekopäivää" eli 'Hallowe'en' vietetään tänä vuonna lauantaina, lokakuun 30 pnä, eikä kuun viimeisenä päivänä kuten tapana on.

Lapset pitävät tietenkin itse huolen siitä, että he eivät "myöhästy" "kestitystä tai keppoisia" (trick or treat) kierrosten järjestämisessä pimeän tullen, jolloin liikkuu vanhojen tarujen mukaan kaikenlaisia "noitia" ja muita "paholaisia".

Mutta meidän vanhempien, varsinkin autojen ajajien, sietää olla lauantai-iltana kaksin verroin varovaisia, sillä kaduilla ja teillä on silloin tuhansittain hallowe'en innostuksessa olevia nuoria poikia ja tyttöjä, joita vaanii jatkuva tapaturman vaara.

Maamme 100-v.-juhlien valmistelu edistyy Sudburyssa

Marraskuun 19 päivänä, kello 8 illalla pidetään kaupungin kirjaston auditoriumissa yleinen kokous, minkä tarkoituksena on kehittää mielenkiintoa ja innostusta vuonna 1967 vietettävää Canadan 100-vuotisjuhlaa silmälläpitäen, tiedoitti pormestari Fabbro viikon alussa.

Tähän kokoukseen on kutsuttu 150 paikallisjärjestön ja -ryhmän edustajat.

Pormestari Fabbro oli maanantaina kokouksessa 100-vuotisjuhlakomitean puheenjohtajan R. N. H. Beachin ja mainitun komitean jäsenen, Rev. Albert Regimbalin kanssa. Hän selitti, että mainitussa kokouksessa valitaan 15-henkinen johtokunta satavuotisjuhlien valmistamista edistämään. Sen lisäksi valitaan erinäisiä alakomiteoita, kuten mainos-, finanssi-, uskonnollisen toiminnan-, taide-, urheilu-, koulutoiminta-, esitettävien taidealojen jms. komiteat.

Mr Beach sanoi, että valittavan komitean tehtäväksi ei tule 100-vuotisjuhlien johtaminen, vaan toiminnan yhdenmukaistaminen ja eri ryhmien avustaminen satavuotisjuhlien järjestämisessä. Kontrolleri Grace Hartman on nimitetty valtuuston edustajaksi komiteaan.

"Me haluaisimme nähdä, että kaikki ryhmät toimivat meidän kanssamme siten, ettei tule toiminnan yhteentörmäyksiä 100 vuotisjuhlissa," sanoi mr Beach. Hän sanoi, että suunnitteilla on "toimintakalenteri, mutta se on melko vajavainen vielä. Me emme halua sitä, että yhtenä iltana tulisi olemaan kaksi suurempaa tilaisuutta."

Beachin tiedonannon mukaan Centennial komitean postiosoite on P. O. Box 1967, Sudbury, Ont.

CSJ:n Sudburyn osasto vaatii myös edustusäänestystä Incon työläisille

Tiistai-iltaisessa Sudburyn os. kokouksessa oli tavallinen määrä osanottajia, mutta keskustelu ei noussut sille tasolle, joka joskus tällaisissa kokouksessa vallitsee niin, että puheenvuoroista kilpaillaan.

Johtokunnan ehdotuksena esitettiin tässä kokouksessa olevien päätettäväksi pidetäänkö tänä talvena taas os. perhejuhla. Yksimielisesti se päätettiin pitää ja koska se kaikkien mielestä sopi paremmin loppiaisjuhlaksi, kuten viimekin vuonna, niin sen pitopäiväksi määrättiin sunnuntai tammik. 9 päivä ja mieluimmin päivällä kuin illalla. Tätä juhlaa varten päätettiin kumminkin komitea valitta vasta os. myöhemmässä kokouksessa.

Järjestysmiehet valittivat, että sairauksien ja toisille paikkakunnille muuttojen takia olisi jokaiselle vuorolle saatava lisää järjestysmiehiä. Jokainen lupasi kysyä tuttaviltaan löytyisikö siihen hommaan halukkaita.

Kirjasto päätettiin avata taas syystoimintakauden alettua. Sen aukioloajasta kerrotaan lähemmin muistilistalla.

Ilahduttavana uutisena Oskar Männistö toi kokoukselle Anni Kanniston lahjoittaman komean Sääksmäen historia-kirjan, jossa on tuhatkunta sivua. Edesmennyt järjestöveteraani August Kannisto oli jo aikaisemmin luvannut, että hänen kuolemansa jälkeen tämä kirja on lahjoitettava Sudburyn os. Finnish-haalilla olevaan kirjastoon, josta sen saavat kaikki halukkaat lainata. Kokouksessa olijoiden taholta pyydettiin Männistöä välittämään lahjoittajalle Sudburyn os. kauniit kiitokset tästä arvokkaasta lahjasta, joka mielihyvin ja kiitollisuudella otettiin vastaan.

Samana iltana kerrottiin paikallisessa päivälehdessä, että kaupungista oli lähetetty noin 160. eri järjestölle ja seuralle kutsut saapua marraskuun 19 päivänä tilaisuuteen, jossa keskusteltaisiin Sudburyn kaupungin osallistumisesta Canadan 100-vuotisjuhlallisuuksiin. Kokousväki jäi odottamaan asian edelleen kehittymistä.

Kokouksen puolesta päätettiin lähettää sähkösanomaprotesti Ont. työministerille Mine Millin äänestysoikeuden pitkittämisestä.

Lisäksi päätettiin os. nimissä lähettää USA:n presidentille kirjeellinen vastalause Vietnamin sodan jatkamisesta. TPK:n kautta on jo aikaisemmin lähetetty Canadan hallitukselle kehoitus toimia siten, että tämä sota lopetettaisiin.

Vaalit lähestyvät ja meillä olisi aika toimia siten, että "oikeat" henkilöt tulisivat valtakunnan peräsin tä pitämään säästyäksemme suuremmilta tuhoilta ja tyttömyyden kirouksilta. Vaaliasioista keskustellaan suomenkielisessä yleisessä kokouksessa, jossa esitetään myös filmejä sunnuntaina, lokak. 31 pnä kello 7 ill. Kokous on Finnish haalilla. Kaikki tervetulleita.

Kaivosonnettomuus vei ihmishengen

Tiistaina tapahtunut kaivosonnettomuus vei Levack-kaivoksessa ihmishengen.

Vuodesta 1958 lähtien Incon palveluksessa ollut 36-vuotias Gerard Poitras kuoli niiden vammojen johdosta, mitkä hän sai mainitun kaivoksen 2,200 jalan tasanteella tapahtuneessa onnettomuudessa.

Saatujen tietojen mukaan onnettomuus tapahtui siten, että hänelle köyden varassa alas laskettu parru pääsi jotenkin irti köydestä ja iski pudotessaan Poitrasia päähän.

Suremaan jäi lähinnä hänen vaimonsa Anita ja viisi tyttöä sekä isä ja muita sukulaisia.

Hukkuneen pojan ruumis löydetty

Varhain lauantaiaamuna Ramsey järveen hukkuneen 16 vuotiaan Bill Stockin ruumis löydettiin tiistaina iltapäivällä North Shore Driven lähettyviltä. Stock on Solomon Bergeronin ottopoika.

Stock sekä Joseph Beaudry ja Donald McInnes olivat mainittuna päivänä tri R. L. Madorin omistamalla purjeveneellä järvellä. Vene kaatui ja kaksi muuta saatiin pelastetuksi mutta nuori Stock hukkui.

Ensi lumi ja hyvä pakkanen

Vaikka aikaisemmin on tänä syksynä nähty muutamia lumihiutaleita, niin asiallisesti puhuen keskiviikkona saatiin Sudburyssa tämän kauden ensilumi. Hiihto- ja rekikeliä ei tosin vielä saatu, mutta lunta pyrytti kuitenkin sen verran, että maa oli aamulla kaupungissakin harmaa ja sivupaikoilla miltei valkoinen.

Samalla saatiin ensimmäinen varoitus talven pakkasista, sillä lämpömittarien elohopeain kerrottiin laskeneen 22 (F) asteeseen yläpuolelle nollan. Celsiusasteissa laskien se tarkoittaa —3 pakkasta. (Juuri ilmestynyt "Taskukalenteri 1965" antaa meille helposti seurattavan taulukon, minkä perusteella voidaan verrata "F" ja "C" asteita toisiinsa. Hinta vain 60 senttiä ynnä 2 sentin myyntivero Ontariossa.)

Vaikka tiet ja kadut olivat aamulla hyvin liukkaat — ja autoilijat taas tottumattomia talviajon varovaisuusmenetelmiin — mitään vakavampia liikennetapaturmia ei kuitenkaan tämän ensilumen johdosta koitunut lehtemme painoon mennessä. Autoilijoita on kuitenkin muistutettu, että talviajo vaatii erikoista huolellisuutta ja varovaisuutta.

2 hienoa värikuvaa ja ajankohtainen keskustelukysymys

Sunnuntai-iltana, lokakuun 31 päivänä, on Finnish haalilla mielenkiintoinen tilaisuus, missä saadaan nähdä kaksi kaunista värielokuvaa Canadasta ja samalla mahdollisuus keskustella ja vaihtaa mielipiteitä marraskuun 8 pnä pidettävistä vaaleista. Tilaisuus alkaa kello 7 illalla.

Meillä kaikilla ei ole koskaan tilaisuutta nähdä mahtavan Fraserjoen jylhänkaunista luontoa ja sen voimia ja talousarvoa. Ja nekin meistä, jotka olemme saaneet siihen tutustua, olemme nähneet vain pikku osia siitä. Mutta nyt on meillä tarjolla puoli tuntia kestävä värifilmi, joka täydentää tietojamme ja avartaa näkemyksiämme tältä kohdalta. Lisäksi tulee noin 20 minuuttia kestävä kaunis — ja myös palkittu — elokuva Canadan vuodenajoista. Kauniin kuvauksen tilaisesi filmissä on oikein miellyttävä taustamusiikki.

Kuten sanottu, tilaisuudessa keskustellaan myös vaaliasioista ja nautitaan luonnollisesti välillä sitä kahvikuppia. Mitään sisäänpääsymaksua ei peritä ja kaikki ovat tervetulleita.

AIKA VAIHTUU

Sunnuntaiaamuna, lokakuun 31 pnä, saadaan nukkua tunnin myöhemmin, sillä silloin päättyy nykyinen "valonsäästöaika" ja siirrytään takaisin "standarttiaikaan".

Muun ohella se tarkoittaa, että esimerkiksi sunnuntai-iltana Finnish haalilla oleva filmi- ja keskustelutilaisuus alkaa "standarttiaikaan".

Muistetaanpa siis, että sunnuntaina "vaihtuu aika".

"Riisisotaa" Vietnamissa

Saigon. — Vietkongin joukot valtasivat maanantaina salamahyökkäyksessä etelävietnamilaisen aseman n. 380 km Saigonista koilliseen sijaitsevalla rannikkoalueella, jossa on runsaasti riisiviljelyksiä. Tämä oli uusin vaihe ns. "riisisodassa", jota on käyty riisisadon omistuksesta.

Lentokoneita kutsuttiin paikalle tulittamaan vallattua asemaa. Hyökkäävän Vietkong-joukon vahvuus oli noin yksi pataljoona.

Taistelu erikoisjoukkojen leirillä Plei Messä tyyntyi samanaikaisesti. Vietkong on piirittänyt 40 km Pleikusta lounaaseen sijaitsevaa leiriä jo kuusi päivää.

Ranskalaisen Paris Match-lehden valokuvaaja Alain Taieb, joka palasi maanantaina Saigoniin oltuaan viisi päivää Plei Messä, sanoi sissien kaivaneen valtavan tunneliverkon leirin ympärille. Sissit käyvät nyt "maanalaista" taistelua, ja amerikkalaiset ja etelävietnamilaiset lentokoneet ovat aiheuttaneet heille vain vähän tappioita. Muutamat tunneleista ulottuvat jopa leirin sähköistetyn piikkilanka-aidan sisäpuolelle, hän sanoi.

Romukauppias vapaaksi $10,000 takauksella

Belleville. — 50-vuotias peterboroughlainen romukauppias Irving Moldaver vapautettiin tiistaina $10,000 takausta vastaan sen jälkeen kun hänet oli asetettu syytteeseen liittohallituksen omistaman koboltin varastamisesta.

Aikaisemmin peruutettiin syytteet salaliittoutumisesta varkauden toimittamiseksi Moldaveria ja William Regania vastaan. Tutkimukset osoittavat, että noin 30,000 paunaa kobolttia, arvoltaan $60,000 oli varastettu liittohallituksen varastosta Delorossa, joka sijaitsee 30 mailia pohjoiseen täältä. Regan oli silloin vahtimiehenä mainitulla varastolla.

Heti salaliittoutumissyytöksen peruuttamisen jälkeen nostettiin varkaussyytös romukauppias Moldaveria vastaan.

Regan ja Moldaver pidätettiin elokuun 14 pnä yhdessä neljän bellevillelaisen miehen kanssa, joita vastaan nostetut syytökset tulevat esille alustavassa kuulustelussa marraskuun 8 päivänä.

— Mieheni ei ole todella minkään äärimmäisyysryhmän jäsen, kysymyksessä on vain se, että hän ei pidä siitä, että joku ajaa hänen ohitseen maantiellä.

Metri onkin metriä pitempi

Helsinki. — Akateemikko Yrjö Väisälän ja hänen apulaisensa prof. Liisi Oterman Turun yliopiston Tuorlan tutkimuslaitoksessa tekemien mittausten perusteella näyttää siltä, että eri puolilla maailmaa on vuodesta 1953 saakka tehdyissä mittauksissa käytetty väärää kvartsimetrin arvoa. Tämä on aiheuttanut mittauksiin systemaattisen virheen. Kvartsimetrin väärä arvo on saatu Pariisissa, kansainvälisen painojen ja mittojen toimiston tekemissä mittauksissa siitä syystä, että valoaaltojen pituuksiin on laskuissa päässyt virhe.

Tuorlan tutkimuksia on nyt tehty noin vuoden ajan. Niihin ryhdyttiin sen vuoksi, että tri Engelhardin Saksan Braunschweigissa olevan Physikalisch-technische Anstaltin osastonjohtaja, tri E. Engelhard oli viime vuonna saanut kahden Väisälän interferenssikomparaattorin perusmittana olevan kvartsimetrin pituuden 1,0 mikronia suuremmaksi kuin se pituus, jota vuodesta 1953 alkaen on käytetty näiden kvartsimetrien pituutena kaikissa eri puolilla maapalloa Väisälän interferenssikomparaattorilla tehdyissä mittauksissa. Se perustuu Pariisin Sevressä olevan kansainvälisen painojen ja mittojen toimiston johtajan, Terrienin tekemien mittaustentuloksiin. Engelhardin mittaukset on tehty kryptonin isotoopin 86 punakeltaisen spektriviivan avulla, johon metrin uusi määritelmä on kytketty. Terrien taas on käyttänyt elohopean isotoopin 198 vihreätä spektriviivaa. Kumpikin tutkija ilmoittaa tuloksen epävarmuudeksi eli keskivirheeksi 0,05 mikronia, joten kokonaisen mikronin erotuksen oletettiin johtuvan karkeasta virheestä.

KIITOS
Haluan lausua parhaimmat kiitokset ystäville, jotka muistivat minua sairaalassa oloaikana.
Erittäin kiitos Beaver Laken Naistenkerholle kukista ja käynnistään.
Kiitollisuudella,
TILDA HEINO
257 Larch St.
Sudbury Ont.

Kauneimmat
MUISTOJEN KUKAT
edesmenneen ystävämme
Victor Nordlundin
MUISTOLLE
Justiina ja Arvid Savo
Toronto Ontario

Mielenkiintoisia uusia romaaneja
Odotettu menestysromaani

VICTORIA HOLT:
VARJOJA NUMMELLA
326 SIVUA - HINTA SID. $3.50
Catherine Corder saapuu morsiamena Kirkland Revelsin kartanoon, ja viikon kuluttua hän on jo leski. Yksinäisenä hän joutuu kylmää vihaa uhoavassa ympäristössä kestämään kasvottoman vihollisen hyökkäyksiä, jotka herättävät hänessä melkein sairaaksi tekevän kauhun. Linnan loputtomista käytävistä ja vanhoista luostarinrauniolsta hiipii omituinen uhka. Catherine saa koota kaiken rohkeutensa selvittääkseen tuhoisat arvoitukset ja pelastaakseen syntymättömän lapsensa elämän.

KATHRYN HULME:
NUNNAN TARINA
256 SIVUA - HINTA SID. $2.25
Hienovarainen ja tosi kuvaus luostarin maailmasta ja nunnan sydämen salaisista taisteluista. Tunnettu myös menestyselokuvana, jossa Audrey Hepburn esitti pääosaa.

PENELOPE MORTIMER:
NELJÄS AVIOLIITTONI
OMAPERÄINEN AVIOLIITTOROMAANI
213 SIVUA - HINTA SID. $3.25
Varakkaan filmimiehen Jake Armitagen vaimo, kukoistavan lapsijoukon äiti, makaa psykiatrin 'puhuttelusohvalla'. Hän on viime aikoina itkeskellyt ja käyttänyt hillittömästi alkoholia. Hän ei tiedä mitä selittää tai sanoa. Kaikki tuntuu vain menettäneen tarkoituksensa.

Romanttinen jännitysromaani
DOROTHY EDEN:
VALKEA LINTU
302 SIVUA - HINTA SID. $4.25
Nuori Fanny Davenport on saanut oppia, miltä tuntuu kasvaa rikkaiden sukulaisten holhouksessa. Hän päättää kerta kaikkiaan tempautua irti, karata ja ryhtyä sairaanhoitajaksi. Mutta kun kaksi pientä orpoa serkkua saapuu kartanoon, hän jää pitämään heistä huolta — sekä vaalimaan orastavaa rakkauttaan komeaa Adam Marshia kohtaan. Lasten saavuttua alkavat kuitenkin arvoitukselliset tapahtumat häiritä kartanon vakiintunutta rauhaa. Onko karannut rangaistusvanki syyllinen lasten kiinalaisen hoitajattaren äkilliseen kuolemaan — vai jokin muu?
Tilatkaa osoitteella:
Vapaus Publishing Co. Limited
P. O. BOX 69 SUDBURY, ONT.